

1 Korindan

Kerek Mimo Poolbed Korindan Yaa Wongke Keendoon

Kerek Kee Komo Dowad Wongkoon

Pool wengamboroon kuu anam andiwendan Korin aom doriib kuu id ye dowaken yaambed arewa kamiib kowe, Efesus yaambed yi yaa wongkoon. Korin aom kuu nenem inamen yemooniib kowe, Gurik wengbed “korin kami” ye weng id angkara kuu “nenem kami” keroon. Poolbed anukbed yi yaa daande wongkoon kumbed kerebkarab keruwen kowe kerek kee wongkoon, ongme ambobandi dowad. Kwane, Korindan yenambed Pool yaa kaamobi yenayiib wongkiwen kowe, inande kerek kee wongkoon. Kwane, yi kombiriwen kuyaa aromne awandi dowad wongkoon. Wongkoon ye weeb kuu AD 55 areb.

Korok Weng

1. Amun Kerundi Weng Ibduruk (1:1-3)
2. Korindan Yi Dowad Eso Andi Ye Weng (1:4-9)
3. Anam Andiwendan Yika Andokbe Yeka Yeka Keruwen Kuyaa Ambobandoon (1:10–4:21)
4. Anam Andiwendan Ambarakmi Yena Aom Kombiriwen Kuyaa Ambobandoon (sapta 5–6)
5. Awani Kerekmen Yaa Ambobandoon (sapta 7)
6. Neka Nedin Andi Ye Inamenban Yena Yaa Awandi Ye Inamen Awinime Ande Ambobandoon (8:1–11:1)
7. Nedbe God Yaningko Kankooni Kerekmen Yaa Ambobandoon (11:2–14:40)
8. Dukniwenbed Dembi Yaa Ambobandoon (sapta 15)
9. Yeenbon Weng (sapta 16)

1 ¹Pool, ne kuu God ye dowaken yaambed Yesu Keresumbed baande kinoona ye apaso keraan yoom nub kuristen angkodmi Sostenes yoom.

²God yaa anam andiwendan Korin aom doriib, yiib kuu Yesu Keresumbed karadmo kerundoondan, yiib kuu ambarakmi yaa daboknaib

yiiyka kere dobirime ande baandoon. Yiiib yaa kerek kee keenduwen. Yiiib yoom kane kane kuna kuna yaa doriib kuu nub Yariman Yesu Keresu yaa baandimaibdan yoom ye yaa dabokne doriib, ye kuu nub yoom nub Yariman.

³Kabamoon kondoon ye mimyob dowakeniib yewenubmo dobiriyiib kuu nuwambe God yoom Yariman Yesu Keresu yoom yaambad yiiib yaa bangkandime.

God Yaa Eso Andoon

⁴Ne kuu aron korem yiiib dowad ne God yaa eso andimain, amborom kuu ye kabamoon kondoon ye mimyob dowaken kuu Yesu Keresu aombad yiiib yaa kondoon kowe. ⁵Kedi, ye aombad kiwaan korem yaambad yiiib weng Yesu ye dowad dakmi korem aomiib yiiib God yaa kaadkeri korem aomiib kuu, inamen yemoon yiminmo keriwen, ⁶amborom kuu nubbed Keresu ye dowad yiiib yaa dakme korokbenduwen kuu yiiib dohiri aom kuu kangkon ibmo keroon kowe. ⁷Kwani kowe, yiiib kuu nub Yariman Yesu Keresu nenmene dianmo korokbok ande nindorokiibbed meedme doriib kuu, yiiib kuu God ye deme ambangki ye aromkono Kingkin Karadmombad munob bangkandimaan kuu maa nombirindo korem yiminmo keriwen. ⁸Yemad aromkono kerundaneene kwane wene yimin wandi aron keraneen, nub Yariman Yesu Keresu ye aron ari keranuun kuu yiiib yaa ambarakmiwen ande kadwondaanban ye dowad. ⁹Ye kuu weng awinimo ma korondiyiibban ye God, ye Mingki nub Yariman Yesu Keresu yoom ibmo dabokne dobirime yiiib yaa ande baandoon ye God.

Anam Andiwendan Aombad Andokbi Kuu Arewa

¹⁰Angkodmia, nembad nub Yariman Yesu Keresu yaningko yaambad nangkande yedmaan kuu, yiiib korem kuu weng mimo kerime. Kwananiib kumbad yiiwaom kuu andokbiyiibban keranib no dabokne meeni inamen ibmo keraniib. ¹¹Nangkodmia, Kaloe yu ambiwoom yena ku doriib kumbad ne yaa yedmewiwen kuu, yiiib kuyaom kuu wengberenabiib kii andiwen. ¹²Kowe ne meeni kuu kei, yiiib kuyaa mimbad yedmimaan kuu, “Ne kuu Pool ye yoman wanaan.” andaane, maa kuu “Apolos ye yoman wanaan.” andaane, maa kuu “Pita ye yoman wanaan.” andaane, angkon maa kuu “Keresu ye yoman wanaan.” andaane ande kamiib kii.

¹³Keresu kuu andokboonkob dee? Poolbad yiiib dowad at ming arimbad bobnoonkob dee? Yiiib kuu Pool yaningko yaambad baptais kerundoonkob dee? ¹⁴Eso andaane, nembad yiiib yaa kwane ma baptais kerundindo kowe, kumban Kurispus yoom Gaiyus yoom kumbadmo. ¹⁵Kowe, karub maa kanembad ne kuu eb aningko yaambad baptais keruwewen andaaneban, ne yaa. ¹⁶Ee anam, nembad angkon Stefanas yambiwoom doriibdan kwangkong baptais kerundaan, kwanaanbad ari

kuu kane yaa ma baptais kerunaan kuu nonondandaan. ¹⁷Keresumbed ne nenkowoone manaan kuu baptais kamendi yemanban, weng amun daandi dowad nenkwoon. Weng amun daandaan kuu karub ye meeni kangdom ye weng yaambédan. Karub yi meeni kangdom yaromkono yaambéd dakmaan karen, Keresu ye at ming ari bobnoon kumbed ye aromkono kuu dowan keroon karen.

Keresu Kuu God Ye Meeni Kangdomiib Yaromkonoyiib

¹⁸At ming arimbed bobnoonman ye weng kuu, kane kane duknandamiibdan yaambéd kuu idiibban areb, kumban nub bobni yaa burudande binde weneendan yaambéd kuu kuye weng kuu God yaromkono. ¹⁹Amborom kuu Godbed kekane ande wongkoon,

“Nembed meeni kangdomdan yi meeni kangdom kuu monmaraniin, kwane kaadkeri arimbed kandiwendan yi kaadkeri inamen kuu ben angka kiraraniina yiminban keraniib.” andoon.

²⁰God ye arinambo arimbed meeni kangdomman o kaadkeri arimbed kandoonman o weng yariman kuu kuna? Dowan kii. God kuu okad yiridan yi meeni kangdom kan yiri kowoone yi meeni kuu warudki areb keroon dee? Anamaa. ²¹Kedi, God ye meeni kangdom aom kuu okad yiridan kuu yi meeni kangdom yaambéd ye yaa yikaadkerunindo. Kowe, weng amun daandoone anam andiwendan kuu bobni yaa burudande bindi ye weng kuu okad yiridanbed weng inameniibban ande meeniwen kumbed Godbed kuboon. ²²Yuudan kuu dud kami yeka maaaa nub yaa korokbendime ande erekne kaamonaiwe, Gurikdan kuu meeni kangdom ande kerekniimaib. ²³Kumban nub kuu Yuudan o Gurikdan yi dowaken yaambédan God ye dowaken yaambéd Keresu at ming arimbed ayiwe bobnoon ye weng daandimaub. Kuye weng kuu Yuudanbed kuu yiminban andimaibe yi dowad komborok andi yeman areb keroon. Kwane, kuye weng kuu Gurikdanbed kuu weng inameniibban andimaibe. ²⁴Kumban Yuudan o Gurikdan kane kane Godbed baandoondan yi dowad kuu, Keresu kuu God yaromkono, kwane ye kuu God ye meeni kangdom. ²⁵Amborom kuu God ye meeni kuu yenambéd inameniibban andimaibe kuu nimakarub yi meeni kangdom yaa kuu burudande arimbed keroon. Kwane, God ye aromkono kuu yenambéd aromkonoyiibban dowan andimaibe kuu nimakarub yi aromkono yaa kuu burudande arimbed keroon.

²⁶Angkodmia, yiib komarewa doriibkob baandoon kuyaa kuu meenime. Karub ye dohiri kerekmen yaambéd kuu yiib kuu meeni kangdomiib keriwendan kuu yemoonban, kwane yiib kuu korok darewoob keriwendan kuu yemoonban, kwane yiib kuu king ye karubkim keriwendan kuu yemoonban. ²⁷Kumban Godbed okad kiri ye inameniibban ye barang kingkoone anam andiwen kuu okad kirimo

ye meeni kangdomdan yaa karak kondi dowad. Kwane, Godbed okad kiri ye aromkonoyiibban ye nimakarub kingkoone anam andiwen kuu okad kirimo ye aromkonodan yaa karak kondi dowad. ²⁸Yembed okad kiri aningkoyiibbandan yoom akmendandiwendan yoom karubban andiwendan yoom kuu kingkoone anam andiwen kuu okad kirimo ari keriwendan benkubuni dowad. ²⁹Godbed kwanoon kuu karub kanembed God ye arinambo ari kuu ma yimin ande kerengkan kamaanban. ³⁰Kedi, yuib kuu Yesu Keresu ye karuwa nimaya yi ambokab kuu God kii. Yesu kuu nub dowad God ye meeni kangdom keroon, nub yorokmo kerundi ye karub, nub karadmo kerundi ye karub, nub biddi ye karub kui. ³¹Kwanekob, “Kanembed kerengkan weng dakmandameen keroka kuu Yariman yaambd kerengkan kamok.” ande wongkoon kuu kwamune ande meenem.

Anam Andi Kuu God Yaromkono Yaambd Angkumonoon

2 ¹Angkodmia, ne kuu yuib yaa mene God ye weng yedme korokbi dowad dakmaan kuu, weng idiib o meeni kangdom arimbediib daandindo. ²Amborom kuu ne yuib yaa dobaraan kuu inamen yena kankubunaan, Yesu Keresu ye wengiyib ye kuu at ming arimbed aye kiniwen ye wengiyib dakmi dowadmo awinaan kowe. ³Kwane, ne kuu aromkonoyiibban kere uniyuib kiringmiyiyibbed yuib yaa manaan. ⁴Ne wengiyib God ye weng wengambere awinime ande daandaan ye wengiyib kuu, karub yi meeni kangdom ye wengbedban o wadi wengbedban. Kukuu Kingkin Karadmo yaromkonombd yuib yaa kedmengkandoona dakmaan. ⁵Kowe, yuib anam andi kuu karub ye meeni kangdom yaambd angkumonindo, God yaromkono yaambd angkumonoon.

Kingkin Karadmo Yaambd Meeni Kangdom

⁶Kumban, nub kuu kingkin yaambd kainiwendan yaa meeni kangdom weng daandimaub. Kumban kuye weng kuu okad kiri kibik ye meeni kangdom ye wengban o kibik okad kiri korok kere ooniwendan yi wengban. Kuye korok korok kuu dowan keraniib. ⁷Nubbed dakmuub kuu God ye meeni kangdom biknoon kuu kan dianmo korokbi yeman. Aron kerindo yaron yiri kuu Godbed nub kuu nambiri kandi dowad meeni ongmoon kee kinekore kan biknoon kuu mene kibikei. ⁸Kuye weng kuu okad kiri korok kere ooni ye karub kanembed ma id kandindo, amborom kuu id kandiwen karen Yariman nambiriyuib kuu at ming ari aye kinindo karen. ⁹Kuned kuu God Ye Weng aombd kekamune yedme wongkoon, “God yaa mimyob dowaken keeniwendan yi dowad yembed nekwandoon ye inamen kuu, kane kanembed indobbed ma wedmindo, kerendembed ma wengambirindo,

yika yi inamenbed ma meenindo kui.” andoon.

¹⁰Kumban kuye inamen Godbed nekwandoon kuu yembed ye Kingkin yaambbed nub yaa korokbendoon, amborom kuu Kingkinbed inamen korem andangkimaan, God ye inamen niindem yiri kangkon.

¹¹Kedi, karub maa ye inamen aom kuu karub maa kanembed yekaadkerunaanban, karub ye kingkin ye yaa doreen kumbedmo. Kuyareb kuu, karub kanembed God ye inamen yaa kaadkerunaanban, God ye Kingkinmo. ¹²Nub kuu okad yiri ye kingkin kandindo, God yaambbed monoon ye Kingkin kanduwen, Godbed nub yaa komo komo munobmo bangkandoon kuu nubkaadkeri dowad. ¹³Kwanikob, kuye weng kuu dakmuub kii, karub yi meeni kangdom yaambbed meneboon ye wengban, Kingkin Karadmombbed kedmengkandoon ye weng, kingkin ye kerekmen wengbed kingkin ye kerekmen anam anamiib kuu kwane ambemondub. ¹⁴Kumban okad yirimo ye karub kuu God ye Kingkin yaambbed inamen menebeen kuu anam andaanban, amborom kuu kuye inamen kuu kingkin kerekmen yaambbed kaadkeri yeman kowe, kuyaa kuu kaadkerindeban kerene kuu inameniibban andaneen. ¹⁵Kumban God ye Kingkiniib ye karubbed inamen korem kuu wengyundandaneen, kumban kuye karub kuu karub maambbed ongme wengyundane kaadkeraanban. ¹⁶God Ye Weng aombbed kekamune yedme wongkoon, “Yariman ye inamen yaa kuu kanembed yekaadkeraneenkob Yariman yaa kedmengkananeen?” andoon.

Kumban nub kuu Keresu ye meeni inameniib kanduwen.

Karub Maa Maa Yi Yoman Wanaib Yesu Ye Yomanmo Winime

3 ¹Angkodmia, ne kuu Kingkin Karadmo kerekmen yaambbed kainiwendan yaa areb yiib yaa daandindeban, okad yiridan areb daandimain, yiib kuu Keresu yaambbed no dana mana areb keriwendan kumbed kwane daandimain. ²Yiib kuu animan kamkonomban muk ambodbed kondemoon areb kedmengkandaan, amborom kuu yiib kuu kuye kedmengkandi kamkono dowad ma nekwindo kowe. Anamaa, kibik kangkon yiib kuu mokaid ma nekwindo. ³Kedi, yiib kuu okad kiridanmo. Kwane, yiib yaa kuu wungkanoon wungkanooniib wengbiriyyiib kwane angkeen kowe, anam kuu yiib kuu okad kiridanmoyoo? Yiib kuu karub ye inamen yaamo awine doriwoo? Anamaa. ⁴Kwane, karub maa kuu “Pool ye yoman wanaan.” andaane, maa kuu “Apolos ye yoman wanaan.” andaane kamimaib. Yiib kuu okad yiri ye inamenmo awini ye karuwa nimayakowoo?

⁵Komarewa kii! Apolos kuu kanekob? Angkon Pool kuu kane? Nub kuu deme karubmo, nub yaambbed yiib kuu Yesu ye weng wengambere anam andiwen kumbedmo. Nub ayoob kuu Yarimanbed mimim kuu deme yeka yeka bangkandoon kumbed awinuwen kui. ⁶Nembed yob

kuu kibingkaane Apolos kuu yob yaa ok bunaboon, kumban Godbed ongmooone demboon. ⁷Kowe, ibmo kane kibingkoon o ok bunaboon kuu aningkomanban, yob ongmimaane dembimaan ye God, yembedmo aningkoyiib. ⁸Kwane, kibingkimaan ye karub yoom ok bunabimaan ye karub yoom kuu ibmo, Godbed yi mimim yi deme komarewa ambangiwen kuu kwamunemo kakman bangkandaneen. ⁹Kowe, nub kuu God ye demedanmo, yiib kuu Godbed kibingkoon ye mongkobon kere Godbed yenboon ye ambib.

God Ye Deme Ongme Awinime

¹⁰Kabamoon kondoon ye deme ye aromkono Godbed ne yaa kawoon ye kerekmen yaambed, ne kuu ambib arumi yekaad ye karub areb ambib dodkono manemooone areb yiib yaa ibduruk kedmengkandaan. Kwanaane, karub maambed kwari yenbeen. Kumban yeka yeka komarewa yenbenabiib kuu kaadkeriyiibbed. ¹¹Karub maa kanembed dodkono manoon yiri kuu mamaa kanmene manaanban, manoon kuu Yesu Keresu kui. ¹²Karub kanembed dodkono karimbed bot goldbed o bot silvaambed o od darewoob ye botbed o atbed o kerekbed o aroob konokabbed yenbaneen kuu, ¹³ye deme kuu dianmo korokbaneen, amborom kuu Keresu yaron arimbed ye deme kuu kanmene nambiri ari korokbaneen kowe. Kwane, amotbed nimakarub mimim yi deme amun komarewa kuu nengke komboon darobe korokbaneen. ¹⁴Kowe, karubbed komarewa yenboon kuu amotbed denanuune kwane dobaranuunbed kuu ye kakman kandaneen. ¹⁵Kumban ye deme kuu dene kubunanuunbed kuu kakman kandaanban, ne yaa angkeen ande meenoon kuu dowan keraneen kumban, Godbed karubmo bindaneen. Kuye karub kuu yiribmaniib ambiwoom doreen kumbed ambib denaune amot yumbu aombed dingkirud kombiri angkanemooone areb keraneen.

¹⁶Yiib yiibkaadbankowoo, yiib korem kuu God ye kurikuri boyambib darewoob kowe, God ye Kingkin kuu kuyaom doreen kii! ¹⁷Karub kanembed God ye kurikuri boyambib darewoob monmaraneen kuu, Godbed monmarunaneen, amborom kuu God ye kurikuri boyambib darewoob kuu karadmo kowe. Kwane, kuye kurikuri boyambib darewoob kuu yiib kui.

¹⁸Yiibkareb yiibmeren biranaib. Yiib kuyaa kanembed ye kuu okad kiri ye dobiri kerekmen yaambed ye kuu meeni kangdom ye karub ande meenoka, wabkaddanbed ye yaa inameniibbanman andi dowad God ye inameniib kerok. Kwananeen kumbed God ye kedmengkandi kaadkerene God ye meeni kangdomman keraneen. ¹⁹Kedi, God ye indob arimbed okad kiri ye meeni kangdom kuu inameniibban yeman. God ye dowad ye weng aombed kwane dakme wongkoon, “Yembed okad kiri ye meeni kangdomdan yi inamen bangbang yaa kuu komboon kaamobe

wedmendimaan.” andoon. ²⁰Kwane angkon God Ye Weng aombed dakme wongkoon kuu, “Yariman yekaadkeroon okad kiri ye meeni kangdomdan yi meeni kuu idiibban.” andoon. ²¹⁻²²Kedi, kumkam korem kuu yuibman, Pool o Apolos o Pita o okad yimin yimin yiri o wadkeri o bobni o kibik o amaan, kumkam korem kee yuibman. Kwani kowe, karub dowad kerengkan kamaib. ²³Kwane, yuib kuu Keresu yeman keriiwe Keresu kuu God yeman keroon.

Yesu Keresu Ye Demedan

4 ¹Kwane, nimakarubbed nub yaa kwamune meene wedmime, nub kuu Keresu ye demedan kere God ye weng biknoon yaa oone dakmidan andime. ²Kwane ari kuu, Godbed komo komo deme bangkandoon kuyaa awiniwendan kuu ma korondiyuibban kangdommo awine dobirime anded. ³Yuibbed o okad kiri ye kangdod aombed wengyundi dowad andangkawaniib kuu ne meeni embeng mana keraan. Anamaa, nekareb nemeren kuu wengyundi dowad andangkimokban. ⁴Ne inamen awini ye kiwaan kuu yorokmo, ma aadikmiyuiibban, kumban kwamune keraan kuu God ye indob arimbed amarakmiyuiibban keru yemanban. Anam kuu wengyundawi ye karub kuu Yariman Yesu kii. ⁵Kwani kowe, aron kinoon arimban kumbed wengyundaib, korondibko Yariman monoka. Yembed kumun aom komo bikdereboon kuu nambiri yaa benmenene, nimakarub yi inamen ye id yi niindem aom kuu be dian keraneen. Kuyaron ari keranuun kuu nimakarub mimim komo komo kamiwen kumbed Godbed yi aningko benkoobaneen.

⁶Angkodmia, ne yoom Apolos yoom yaa dakmaan kuu kumun kinenid dakme yuib yaa korokbendaan kumbed yuib kuu “Komo wongkoon kuu burudande ari ye meenyuib keraib.” kuye weng id kuu nubbed komo kamuwen yaambad kandime anduwed. Kwane kandaniib kuu yuib kuu karub mimo yaamo yimin ande kerengkan kamekorib maa kuu yiminban andaibban. ⁷Kedi, yuib kuu kanembed ongendoonkob nimakarub yena arebban yeka maaaa keruwen? Yuib yaa komo barang angkeen kuu Godbed yuib yaa bangkandindo kumbed? Yuib kumkam korem kuu Godbed bangkandoone biwen kowe, komande yuib kuu nubkareb buwen ande kerengkan kamiib?

⁸Yuib korem kuu yiminmo keruwenkoo? Yuib korem kuu yiribman yewudmo keruwenkoo? Nub yaa domondenib yuib korem yuibkareb kuu king keruwenkoo? Nembed meanaan kuu yuibkareb kuu anam king keruwen, amborom kuu yuib kwaniwen karen nub kangkon yuib yoom ibmo king keruwen karen. ⁹Nembed meanaan kuu apasodan nub kuu ana nangme dorindodan kuu ana nangme doriwendanbed be nong yendare be wene damangkandi dowad kambong kambong kidangkambad dewanaiwe aningkoyuibbandan yirimo ye yumbon kondemoo areb keruwen.

Kwane, nub kuu amarakmidan kuu kakerebiri ari nongkobiwe Romdan yi iningkuk kamiwed wedmi yeman arud dingkanbed o karubbed yeene nongkobemooon areb keruwen. Kwane, nub kuu ongmenabooon ye kumkam korem yi kerebiri arimbed karak konde wedmi yeman keruwen, engyusiib nimakaruwiib yi kerebiri arimbed kui. ¹⁰Nub yaa kuu Keresu ye dowad yenambed yiib kuu inameniibbandan andimaib, kumban Korindan, yiib kuu Keresu yaa meeni kangdom keriwenkowoo? Nub kuu yena yi indob arimbed wuud keruwen kumban yiib kuu aromkonomo doriibkowoo? Nub kuu yena yi indob arimbed aningkoyiibbandan keruwen kumban yiib kuu aningkoyiibdan keriwenkowoo? ¹¹Anukbed mene kibirebya kee nub kuu mungiyiib ok moomiib bobnenub, ebkad korobmo deebuuwe, yenambed yenbandiwe durud yewed kandenub, dobiri ye yumboniibban keruwen. ¹²Nubka nub dingkimbed deme yobdood awinimaub. Kwane, nub yaa butun kamendimaib kuu, ikakman amun kerundimaub. Kwane, nub kuu durud konde yenbandimaib kuu, kwane ma korondiyiibban kangdommo dobirimaub. ¹³Kwane, nub yaa wengamborokbanabimaib kuu amunmo inandimaub. Anukbed mene kibikee okad yiri kee ambod arewa areb kerauwe nongdomatom ande wunekarundimaib.

¹⁴Nembed yiib yaa ke wongkaan kei, yiib karak kondi yemanban, ne dana anam yaa mimyob dowaken keendaan areb kumbed yiib yaa kaadkeri weng ongkande daandandid. ¹⁵Kedi, yiib kuu Keresu yaambd oonidan 10,000iib areb keriwen kuned, yiib ambeya kuu yemooonban, amborom kuu Yesu Keresu aombd ye weng amun yaambd ne kuu yiib ambe anam areb keraan kowe. ¹⁶Kwani kowe, nembed yiib yaa nangkande yedmaan kuu, ne koob kandime. ¹⁷Keye dowad kumbed ne mimyob keenaan ye dana Timoti, Yariman Yesu yaambd ma korondiyiibban anam ande kangdommo dobiri ye karub kui, ye kuu yiib yaa kibireb nenkowaniiine mananeen kii. Yembed Yesu Keresu yaambd ne dobiri kerekmen kuu yiib yaa monkone daandaneen. Kuye dobiri kerekmen kuu anam andiwendan kunaya kunaya doriib korem yaa kedmengkandimain kuu ibmo.

¹⁸Kumban yiib yena kuu Pool kuu nub yaa manaanban andekorib nubka nubbedmo yimin ande kerengkan kamiib kii. ¹⁹Kumban Yariman Yesu ye dowaken keraneenbed kuu aron doboobban arimbed yiib yaa mananiin. Kwane, nekareb kerengkan kamiibdan komarewa dakmiib kuu wengamberende andangkekori, kwane ari kuu komo yaromkono yaambd kwamiib kuu wedme komboon darobaniin kii. ²⁰Amborom kuu God ye oonimbon aom kuu wengmo dakmi yemanban, aromkono kande kwami yeman. ²¹Yiib dowaken kuu kuna? Ne yiib yaa mananiin kuu, at debokbed dee o mimyob dowaken keende ingmiyiibban nangkemmo kami ye inameniib dee?

Anam Andoonman Nenem Kamimaan Kuu Dankorarime

5 ¹Anam kuu yenambed daawiiwe wengambaraan kuu, yiiib kuyaom kuu nenem kami ye inamen angkeen, kumban nenem kami ye inamen yeka maaa, anam andindodan kuu ma kwamimokban ye inamen arewa kei, karub maa kuu ye awodki ye wonong animari yoom doriib. ²Kwane, kuyaa kuu yiiibbed kerengkan keriwen kii! Yiiib kuu mimyob darewoob kowekorib yiiib kumaombed ke kmoonman kee kan angka koraraibbankowoo? ³Ne kuu wuruk kuu yiiib yoom dorokban kumban, kingkin yaambbed kuu yiiib yoom doruub. Kwane, ne kuu kuyaambbed doberemoon areb kereni ke kmoonman keyaa wengyundaan. ⁴Kwane, nub Yariman Yesu Keresu yaambbed mimyamo nedbibko ne kangkon kingkin yaambbed yiiib yoom kerako nub Yariman Yesu yaromkono monoka, ⁵karub kee kande Seten yaa konime. Kwanibko ye id ye dowaken kuu monmaroko durud yewed kandene amonomboko Yariman yaron arimbed ye kingkin kuu Godbed bobni yaa burudande nendok.

⁶Yiiib kerengkan kuu amunban. Yiiis embengbed flawa dungkun aom kowaiwe flawa kumundinmo yaa wenebe derendarimaan kuu ambarakmi ye kuru kowe yiiibkaadbankowoo? ⁷Yiiib kuu yiiis kurin kuu kankoraribko yiiib kuu flawa kumundin yiiisiibban areb ongmenok. Anamaa, yiiib kuu kwamune arebmo, amborom kuu nub Sibi Mana, Burudandoon orokbon yeman, Keresu kuu aye kowiwen kumbed nub niindem aom aroon kowe. ⁸Kwani kowe, nub orokbon kuu yiiis kuriniibban flawa anammombed awinem. Kuye yiiis kurin kuu arud wande yemyeb yenbandi ye inameniib inamen miin arewayiib yeman, kumban flawa anammo kuu ma aadikmiyiibban ye inamen yorokmoyiib anam anamiib yeman.

⁹Nembed yiiib yaa ne kerek wongke keendaan kuu karub nenem kamidan yaa daboknendaib. ¹⁰Kumban kwanandaan ye id kuu okad kiridan kanembed nenem kamimaib o yiribman be amuknimaib o birande yiribman bimaib o dudi god yaa bumangkimaib kuyaa kuu domonendime andi ye idban. Keye anam andindo kere ambarakmidan okad korem yaa diiriwen kowe, yi yaa domonendaniib kuu yiiib kuu no okad kiri ye kerekmen yaa domonendaniib kumbed kii. ¹¹Kumban yiiib yaa ke wongkaan kei, karub kanembed yekareb ne kuu kuristen andaneen kumban aadikme nenem kamimaan o yiribman be amuknimaan o dudi god yaa bumangkimaan o wengamborokbanabimaan o ok arewa animaan o birande yiribman bimaan kuyaa kuu daboknaib. Kuye karub yoom kuu ma ibmo dibere anaib.

¹²Kwane, anam andindo bunangkadan yaa wengyundandi kuu ne demekob kwane wengyundandaniin dee? Dowan. Yiiib kuu kane kane anam andiwendanbed ambarakmibka wengyundandime. ¹³Anam

andindo bunangkadan kuu Godbed wengyundandaneen. Kumban yiiib kuu “Yiib kumaom kanembed ambarakmenabe doboroka dankorarime.”

Anam Andiwendan Yiiibkanmo Yaa Okad Yiridan Yi Kangdod Kerundaib

6 ¹Yiib kuyaa karub kanembed maa yaa wengberene kangdod nenwanandameen kuu, God ye karadmodan yi arinambo arimbed nenwene wengyundi ye inamen yaa kuu koronde God yaa wunekariwendan yi arinambo arimbed nenwene wengyundaneen kuu inamen amun dee? ²God ye karadmodanbed okad kiridan wengyundandaniib kuu yiiibkaadbankowoo? Yiiibbed okad kiridan wengyundandaniib kowe, kangdod weng embeng embeng kuyaa wengyundi ye aromkono kuu yiiib yaa angkeen kuda. ³Nubbed engyusiib okad kiri ye awadiib kuu wengyundandanuub kuu yiiibkaadbankowoo? Kwananuub kowe, okad kiri doruub yaron aombed wengbiri o komo komo kangdod kerundi yeman kuyaa yiminmo wengyundandanuub kuda. ⁴Kwani kowe, yiiib kuyaa maambed maa yaa okad kiri dobiri dowad wengberene kangdod nenwanandamoka, yiiibbed anam andoonman maa nendibko wengyundi korok kerok. Anam andoonman aningkoyiibban kangkon yimin kuda. ⁵Ku yedmaan kuu yiiib karak kondi yeman. Yiib kuyaom kuu karub maa kanembed meeni kangdomiib kere anam andiwendan aom ma wengyundandindeban kuu anam kerandameenoo? ⁶Kumban, anam kuu anam andiwendan yenambed yena kuu kangdod benwinimaib, anamaa, anam andindodan yi arinambo ari wengyundandimaib.

⁷Yiibkareb kuyaom neman nen kangdod wonoon neman nen kangdod wonoon kamimaib kuye id angkara kuu, Setenbed yiiib korem nangme burudande dorende dowan keroon kii. Kwanimaib ye inamen arewa yaa kuu korondibko yenambed yiiib yaa kwane ambarakmime. Korondibko yenambed yiiib yaa kwane birande yid bime. ⁸Kuned yiiibkareb dudenib ambarakmendimaib, yiiib kuristen angkodmia kuyaa kii.

⁹Arewa kamenabidan kuu God ye oonimbon aom yiyiib yumbon kandaibban kuu yiiibkaadbankowoo? Yenambed yiiib yaa birandaib ande nekwe meenime, keye weng keyaa. Nenem kamidan o dudi god bumangkidan o karub yikanmo awanoon awanoon kamidan ¹⁰o yid bidan o yiribman yemoon be amuknidan o ok arewa anidan o wengamborokbanabidan o birande yiribman bidan kuu God ye oonimbon aom kuu yiyiib yumbon kandaibban. ¹¹Kwane areb kuu anak kuu yiiib yena kuu kwamunedan. Kumban yiiib kuu ogoon. Yiib kuu karadmo kerundoon. Yiib kuu Yariman Yesu Keresu yaningko yaambed nub God ye Kingkinbed yorokmo kerundoon.

Yiib Idbed Amunmo Kamimaib Kuyaambed God Yaningko Kankoonime

¹²Ne yaambed kuu inamen korem kuu amowiibban kumban, inamen koremban yenamo kuu dobiri amuniib kondi yeman. Ne yaambed kuu

inamen korem kuu amowiibban kumban, korondaine inamen maambéd ne yaa korok keruwaanban. ¹³Animan kuu kabeyob yeman, angkon kabeyob kuu animan yeman. Kumban Godbed yi ayoob kuu monmaraneen. Nub id kuu nenem kami yemanban, Yariman Yesu ye deme awini yeman, angkon Yariman Yesu kuu nub id yaa awande ooni yeman. ¹⁴Godbed Yariman Yesu kuu bobnoon yirimbed nenkoonoon. Kowe, nub id kangkon yembed yaromkonombéd benkoobaneen kii. ¹⁵Yiib id kuu Keresu yeka ye yaa daboknoon kuu yiibkaadbankowoo? Kwani kowe, Keresu yaa daboknoondan kuu biande kiwaan ari wonong yaa ben daboknaniin dee? Yii, yiminban kii! ¹⁶Kanembed ye kuu kiwaan ari wonong yoom dobaraneen kuu yu yoom id mimo keraniib kuu yiibkaadbankowoo? Kedi, God Ye Weng aombéd kekamune wongkoon, “Yi ayoob kuu id mimo keraniib.” andoon. ¹⁷Kumban kanembed yekareb Yariman Yesu yaambéd daboknaneen kumbéd kingkin yaambéd mimo keraniib.

¹⁸Nenem kami yaa daboknaib, kirokmonime. Karub kanembed amarakmi yena kamimaan kuu ye id bunangkamo, kumban karub kanembed ye kuu nenem ye amarakmi yaambéd amarakmoon kuu yekareb ye id yaa amarakmimaan. ¹⁹Yiib kuu Kingkin Karadmo kuu God yaambéd kandiiwe yiib niindem aom doboroone yiib id kuu ye karadmo dobirimbon keroon kuu yiibkaadbankowoo? Yiib kuu yiibkareb yemanban, ²⁰yiib kuu moonoon yeman. Kwani kowe, yiib idbed komo komo ambangkimaib kuyaambéd God yaningko kankoonime.

Awani Ye Kerekmen

7 ¹Yiibbed weng wongke keewiwen kuu kibireb ke inandaan kei. Karub kuu awanaanban kuu amun. ²Kumban, nenem inamen yemoon dangoon kowe, karub mimim kuu yi wonongiibmo kerime, kwane wonong mimim kangkon yi karuwiibmo kerime. ³Karub kuu ye wonong yaa kuu anammo awane dabokne dobiri ye kerekmenbed kamok. Kwamune areb kuu ye wonong kangkon ye yaa kwane kamuk. ⁴Wonong yu id kuu yukareb yumbedmomban, yu karub kangkon yeman. Kwamune areb kuu karub ye id kuu yekareb yembedmomban, ye wonong kangkon yuman. ⁵Ayoob dabokni ye kerekmen yaa kuu korondaan andaib. Kumban weng mimo keraniib kumbéd aron dukmenmo kurikuri kami dowad korondaniib kuu yimin. Kuye aron dowan keruka ika daboknime. Daboknaibban keraneen kuu yikareb kangkadmi embengmo yiminban keraniiwe Setenbed yi ayoob birandaneen. ⁶Nembed ke yedmendaan kee kwamiwed yimin andimban, no kedmengkain. ⁷Kuned kuu ne dowaken kuu nimakarub korem kuu ne awanindo ye aromkono Godbed kawoon areb kwane awinime andid. Kumban anam kuu nimakarub mimim kuu Godbed ye deme mimim ye aromkono munob bangkandoon, mim kuu munob keamune kone angkon maa kuu yeka maa kone kamo.

⁸Kumban awadmindodaniib iribdaniib yaa kuu ke yedmaan kei, amun kuu yi kuu awadmiyiibban ne areb kwane dobirime. ⁹Kumban yikareb kangkadmikinban keroka awadmime, amborom kuu awananiib kumbed yimin, niindem aommo denembiriban kowe.

¹⁰Awadmiwendan, yiib yaa nembed amob weng (ne yaambdban Yariman yaambdban) ke yedmaan kei, wonong kuu yu karub yaa kuu domonenaun. ¹¹Kumban yu kuu domonenuka, yu kuu awaniyiibban kwane doburuk, o koronduka angkon ikakman yu karuwiib yaa wene kunum kere dabokne doburuk. Kwane, karub kuu ye wonong kuu dankaranokban.

¹²Yiib yena kuu (nembed Yarimanbedban) ke yedmaan kei, kuristen angkodmi maa ye wonong kuu anam andindo kumbed yu dowaken kuu ye yoom doberem ande meenuka, yu kuu dankaranokban. ¹³Kwane, anam andeen ye wonong yu karub kuu anam andindo kumbed ye dowaken kuu yu yoom doberem ande meenoka, ye kuu dankaraun. ¹⁴Amborom kuu ambi anam andindo kuu yu anam andi yaambdban God ye dia nen muneen kowe. Kwane, amban anam andindo kuu ambi ye anam andi yaambdban God ye dia nen monoon. Kwanokban kuu yi dana kuu God ye dia keraibban, kumban kuyiib kumbed God ye dia keraniib.

¹⁵Ma, anam andindoman kuu ye wonong anam andeen yaa domobde wana andoka yiib korondibko kwane kamok. Anam andoonman o wonong kuu kuyaambdban amowiibban, domondi kuu yimin. Godbed nub baande kinoon kuu yewenubmo yaambdban dohiri ye dowad.

¹⁶Anam andeen ye wonong, kub yaambdban kub karub kuu kukne kukne dobaraneen kumbed anam andaneen dee anam andaanban dee kubkaadkerewenoo? Anam andoon ye karub, eb yaambdban eb wonong kuu kukne kukne dobaranuun kumbed anam andanuun dee anam andaanban dee ebkaadkerewenoo?

Godbed Yiib Yaa Baandoon Yaambdban Dobirime

¹⁷Yiib mimim kuu okad yiri dohiri dowad yumbon Yariman Yesumbed nekwane bangkandoone Godbed baandoon yaambdban dobirime. Amob weng kekee anam andiwendan korem yaa kondaan kii. ¹⁸Kane kane kuu kad wandiwendan kumbed baandoone anam andiwen kuu, kad wandi dohiri kerekmen korare kad wandindo dohiri kerekmen awine kandaib. Kane kane kuu kad wandindodan kumbed baandoone anam andiwen kuu, kad wandindo dohiri kerekmen korare kad wandi dohiri kerekmen awine kandaib. ¹⁹Kad wandi dohiri kerekmen yaambdban dobaraneeb kuu God ye indob arimbed kuu ma meeni yemanban, kad wandindo dohiri kerekmen yaambdban dobaraneeb kangkon God ye indob arimbed kuu ma meeni yemanban. Godbed kwanime andi ye weng awini kumbedmo meeni darewoob yeman.

²⁰Yiib mimim kuu komo yaambed doriibkob Godbed baandoona anam andiwen kuu, kwane kuyaambed dobirime. ²¹Yiib yena kuu yena yi dabderem yiri dobere no deme awinembirimaibkob baandoonoo? Kuyaa meeni darewoob keraib. Kumban yiib kuu derekmana dudbere yiibka oone obonmo keru yaroniib keruka kwane kamime. ²²Kedi, kane ye kuu karub maa ye dabderem yiri dobere no deme awinembirimaankob Yarimanbed baandoon kuu, Yariman ye indob arimbed obonmo ye karub keroon. Kuyareb kuu, kane ye kuu obonmo doboroonkob Yarimanbed baandoon kuu, Yariman ye dabderem yiri dobere no deme awinembirimaan ye karub keroon. ²³Yiib kuu Keresu ye umkanbed moonoon kowe, yiibka moone yena yi dabderem yiri dobere no deme awinembiridan keraib. ²⁴Angkodmia, yiib mimim kuu komo yaambed doriibkob Godbed baandoona anam andiwen kuu, kwane kuyaambed God yaambed yonene dobirime.

Awadmindodaniib Iribdaniib Yi Dowad Dakmoon

²⁵Ma, awadmindodan yaa kuu, Yarimanbed ne yaa yi dowad kwane ande andindo. Kumban ne kuu Yariman ye mimyob keende kakman are nonondandi yaambed ma aadikmiyiibban yiminmo keraan kowe, ne meeni kuu kei. ²⁶Kibikee yobdood darewoob nub korem yaa meneboon kowe, nembed meenaan kuu yiib kuu awadmiwen o awadmindodan doriib kuu kwane dobirime. ²⁷Yiib kuu awadmiwenoo? Kwanoka dankarande kamaib. Yiib kuu awanindoyoo? Kwanoka awanande onmaib. ²⁸Kumban eb kuu awananeeb kuu ambarakmimban. Kwane, wonong koyumbed awananuun kuu ambarakmimban. Kumban kane kane awadmaniib kuu keyaa kee dabab yemoon wedmaniib, awadmindodan arebban. Dabab aom dohiri kuu yobdood kowe, dabab yemoon kee korondime andid.

²⁹Angkodmia, nembed meenaan kuu kei, aron kuu dukmen kereen. Kowe, kibikbed ari kuu kane kane awadmiwen kuu awadmi ye kerekmen yaa meeni darewoob keraib, awadmindodan areb kerime, ³⁰kane kane kuu yuudi ameng kamiib kuu kebene kwanindodan areb kerime, kane kane kuu kubiib kuu kebene kwanindodan areb kerime, kane kane ye kuu yiribman berengkimaib kuu ye yiribman yaa kuu arabenmo awinidan areb kerime, ³¹kane kane kuu okad yiri ye yiribman awinimaib kumbed ambangkembirimaib kuu kuyaamo kerekne meenaib. Amborom kuu okad kiri kibirebya wedmuub yeman kuu dowan kerandameen.

³²Ne dowaken kuu yiib kuu komo komo kuyaa meenmembiri kuu korondime andid. Awanindo ye karub kuu Yariman ye inamen meeni yaa komarewa kere ye deme ambangkaniine Yarimanbed kubewaneen ande meenimaan. ³³Kumban awanooon ye karub kuu okad yiri ye dohiri yaa komarewa kere deme ambangkaniine ne wonong kubewanuun ande meenimaan kowe, ³⁴ye inamen ayoob keroon, Yariman yaayiiib ye

wonong yaayiiib kui. Awanindo ye wonong o wonong irib kuu Yariman ye inamen meeni yaa komarewa kere ye deme ambangkaniin ande meenimaun. Kuku yu idiib kingkiniib karadmo keru yeman. Kumban awaneen ye wonong kuu okad yiri ye doberi yaa komarewa kere ambangkaniine ne karub kubewaneen ande meenimaun. ³⁵Nembed ke dakmiin kee yiiib amun keru yeman, yiiib yaa kwane kamaib andimban. Kuku yiiib kuu kiwaan anam yaambed doberenib inamen ma andokbiyibban kumbed idiib meeniyiiib kumundin Keresu yaa kone dobirime andid.

³⁶Karub kanembed ye wonong boriwen yaa korobe anam yaambed kamokban keraneene, yu kuu weeb doboob areb kerembaranuune ye kuu awani ye inameniib keroka, ye dowaken yaambed kwane ambangkok. Yu awananeen kuu ye amarakmi yemanban. Yi ayoob kuu awanime. ³⁷Kumban karub kane ye kuu yekareb inamen mimo kerene yenambed ye yaa dedmoni yaa kebenene meeni inamen kumundin yaa kangkadmene, koyu kuu awanainban ande inamen ongmoon kuu, karub kee ye kangkon amun kamoon. ³⁸Kwani kowe, kane ye kuu koyu awananeen kuu yimin. Kumban kanembed ye awanaanban kuu karub yena burudande yiminmo ambangkaneen, amborom kuu yobdood darewoob meneboon kowe.

³⁹Wonong kuu yu karub doreenbed kuu yu karub yaamo dabokne dobirimaun, yu karub domoneni kuu amob. Kumban yu karub bobnaneen kuu obonmo kerenu yu dowaken yaambed karub maa awanunuun kuu yimin, kumban karub kuu Yariman yaa anam andoonman kumbed. ⁴⁰Ne meeni kuu kei, yu kuu ika awanaunban kuu yu kuu kubanuun. Kwane, nangkon God ye Kingkiniibkob dakmaan ande meenaan.

Anam Andi Wuud Keriwendan Yaa Kuu Dedmonibka Boknande Kombarai

8 ¹Yenambed onabaya aye kuruwak god yaa kurikuri kame ebman kee ande eso andenib ari berengkiwed yom ani ye dowad dakmandamaan. Nubkaad, nub korem kuu kaadkeri yaambed doruub. Kaadkeri yaambed kerengkan inamen menebimaan kumban, mimyob dowaken yaambed yena yi niindem aom aromni ye inamen menebimaan.

²Karub kane ye kuu “Nembed inamen keyaa kee kumundin nekaad kuda.” ande meenaneen kuu anam kuu korobe yekaadban, ye kuu kumundin yekaadban. ³Kumban kane kanembed God yaa mimyob dowaken keenaniib kuu yi kuu Godbed yekaad kerundaneen.

⁴Kwani kowe, yenambed onabaya aye kuruwak god yaa kurikuri kame ebman kee ande eso andenib ari berengkiwed yom ani ye weng kuu kei. Nubkaadkeruwen kuruwak god kuu okad kumundin kirikee yi kuu anamban. Kwane, god yenayiiibban, God kuu mimo nub kangkon nubkaad. ⁵Kedi, nimakarub yenambed nub god kuu Ewen ari doriib

andaiwe yenambed nub god kuu okad kiri doriib andimaib. Anam kuu “nub god” kwane andimaib ye god kuu yemoon, angkon “nub yariman” kwane andimaib ye yariman kuu yemoon. ⁶Kuned nub yaa kuu kwamunemban, God kuu mimo, nimakarub korem yi Ambe kui. Yembed kumkam korem ongmenaboone demboon. Kwane, ye dowadbed nub doruub kii. Kwane, Yariman kuu mimo, Yesu Keresu kui. Ye yaambbed kumkam korem meneboon. Kwane, ye yaambbed nub doruub kii.

⁷Kumban anam andiwendan koremban yenamo kuu kee yikaad. Yena kuu anak yirimbed kuruwak god yi inamen yaambbed yebniwen kowe, kuye yom ananiib kuu kuruwak god yeman andaniib kumbed yi kuu God ye dia kerem andi ye inamen kuu monmarimaan, yi inamen kuu wuud keroon kowe. ⁸Kumban animanbed God yaa nub ben dia keraanban, o God yaa nub ben ambab keraanban. Kuye animan anakban keranuub kuu arewa keraubban. Ananuub kangkon yimin kerundaanban.

⁹Kumban, yiiibbed okad kiri ye amowamob yaa obonmo keriwen kumbed komarewa dobaraniib kuyaa kaadkerime. Yiiib kuu amowamob yaa obonmo keriwen kumbed dowakenmo kame doriib kuu anam andi wuud keriwendan kuu wedmaniiwe yiiib kami kuu yi yaa dedmonaiwe boknande kombaraib. ¹⁰Kedi, kuruwak god kuu meeni yemanban ande ebkaadkerewenman, eb kuu kuruwak god ye kurikuri boyambib aom yom aneeb kumbed, anam andi wuudman maa ye kuu wedmebdaneen kuu yeka aromnene ananeenoo? Kumban ye anam andi yaambbedban kuruwak god yaningko kankoone anem ande eb yomanmo menene ananeen kii. ¹¹Kwani kowe, anam andi wuud keroonman, ye dowad Keresu bobnoon kuned, eb kaadkeri kumbed ye monmarunaneen kii. ¹²Kwane, eb kuristen angkodmia yaa keye kiwaan yaambbed ambarakmendeneb yi anam andi wuud monmaraneeb kuu, Keresu yaa ambarakmenaneeb kii. ¹³Kwani kowe, nembed animan komo aniinkob ne kuristen angkodmi kuu ambarakmi aom komboroon keraneen kuu angkon ika kuye animan anainban. Anainban kumbed ye kuu dedmonenaine kombaraanban.

Apasodan Yi Yimin Andi

9 ¹Ne kuu obonmo dobiri ye karubban dee? Ne kuu apasomban dee? Ne kuu nub Yariman Yesu wedmenindokob dee? Ne deme Yariman yaa ambangkaan ye id kuu yiiibban dee? ²Ne kuu yenambbed apasomban andimaib kuned, yiiib yiiibkaad ne kuu apaso kuda. Anamaa! Kedi, ne yiiib yaa weng amun kedmengkandaan kumbed yiiib anam andiwen kowe, ne kuu apaso ande wedmi yeman kuu yiiib kui.

³Kane kanembed ne yaa wengyundawande dibiibdan yaa neka ne dowad koromone inande dakmi ye weng kuu kei. ⁴Apasodan nub kuu weng amun dakmuuwe wengambiriib ye nimakarub kumbed yi yaa Yarimanbed yedmendoon apasodan yaa animana oka numbirime ande

yedme kowoon dee? Anamaa. ⁵Dewene weng amun dakmi dowad anam andiwen ye nima nubbed awadmuwen kuu ben wananuub kuu yimin ande Yarimanbed yedme kowoon dee? Anamaa. Apasodan yena yoom Yariman Yesu ye damana yoom Pita yoom kwanimaib kuda. ⁶Kumban, ne yoom Baanabas yoom yaamo Yarimanbed dewene weng amun dakmibka yuibka ane dobiri ye kerekmen kuu ambangkime ande yedme kowoon dee? Dowan, kwane daandindo nub yaa. Nub dowaken yaambbed nubka ane dobiri ye kerekmen ambangkuwen.

⁷Ana nangmidan kuu yikareb yi od yaambbed ane dobirimaib dee? Dowan, yi gapman ye od yaambbed. Kane kanembed nong yob kab kibingkekorib yi yob kuu anakban kerimaib? Dowan, kuyaambbed kwane animaib kuda. Kane kanembed naningkod kuu bangkandekorib muk ambod kuu anakban kerimaib? Dowan, kwane animaiwa. ⁸Ke dakmiin kee nimakarub yi meeni yaambbed kwane yedmaan dee? Dowan, Godbed Yuudan yaa yedme kowoon ye amob yaambbed dakmeen kuu ibmo. ⁹Moses ye amob aombbed wongkoon kuu, “Eb kuu oxsen kanmeneewa wiit yob animari dore ab andokbi dowad beengkane yaraneen kuu ye mongkodkono kebenaab, wiit ananeen kuu yimin.” andoon. God kuu oxsen kuye dowad meenoon dee? ¹⁰Dowan, anam kuu demedan nub dowad weng ku yedme wongkoon kui. Eyokee, nub dowad wongkoon, amborom kuu yongbon nidke nekwanabi ye karub yoom id beengke ab andokbe idmo bi ye karub yoom kuu yi deme awinimaib kuu animan kuu nuwiib numbaraniib ande meenimaib kowe. ¹¹Kwani kowe, nub kuu kingkin ye kerekmen yobbed yuib aom kibinuwen kowe, yuib okad yiri ye yiribman yaambbed nub yaa numbirime andanuub kuu yiminban deeko? Dowan, yimin kuda. ¹²Yarimanbed yuib yaa yedmendoon kuu yena yi yaa angkumone awandime ande yedme kowoon kowe, nub kuu weng kee burudande yedme kowoon ye weng darewoob arimbed kanduwenoo? Anamaa.

Kumban nub kuu yuib yaa weng kee awinime, nub yaa angkumone awandime andindo. Inamen maa keruwenkob, komo komo nub yaa menebimaan kuu yimin andimaub, barang maa o inamen maa kuu weng amun derendari ma kebenokban kerok anduwed. ¹³Yuibkaadbankob dee, kane kane kurikuri boyambib darewoob aom ambangkimaibdan kuu, yi animan kuu God yaa bangkani yeman kurikuri boyambib darewoob aom nongkobimaib yaambbed bimaib. Kwane, dingkan nengkimaib ye bot wuubimbon ye deme awinimaibdan kuu, yi animan kuu bot wuubimbon arimbed nengkimaib ye dingkan yaambbed bimaib kii. ¹⁴Kwamune areb kuu, Yarimanbed kwamime andi ye weng yedmoon kuu, kane kane Yesu ye weng amun dakmidan keribka yi ane dobiri kerekmen kuu Yesu ye weng amun dakmimaib kuyaambbed bime ande yedme kowoon.

¹⁵Kumban ne kuu Yariman ande yedme kowoon ye weng yaambbed ben ane dobere ambangkokban. Kwane, nembed ke wongkaan kee

amaan ari yiibbed ne dowad keamune ambangkaniib yaa kui andidban. Anam kuu Yesu ye weng amun dakmaana yiibbed ne ma awawindo ye weng keye dowad ke kerengkan keraan kei, ne kuu bobnaina karub maambed kankoraraanban dowan. ¹⁶Kuned, ne kuu kwane Yesu ye weng amun dakmimain yaron aombed kerengkan kamimokban, amborom kuu Godbed weng amun dakmi ye deme ne yaa kawoon kowe. Ne kuu Yesu ye weng amun dakmokban keraniin kuu arewa keruwaneen kii! ¹⁷Nindorokiibbed weng amun dakmaniin kuu ye kakman kandaniin. Kwane, nindorokiibbanbed weng amun dakmaniin kuu Godbed deme kawoonkob dakmaniin kumbedmo, kakman kandainban. ¹⁸Ne kakman kuu komarewa? Kekamune kembedmo, Yesu ye weng amun dakmi yaa kuu wengambiriibdan yaa yedme ne yaa numbirime andimban. Kwananiin kuu apasodan yaa numbirime andi ye amob Yarimanbed yedme kowoon ye weng awinainban, ne dowad no ogood angkimbaraneen.

¹⁹Kedi, ne kuu obonmo dobiri ye karub, karub maa ye dabderem yiri dobere ye deme awinembiri yeman kerindo. Kumban ne kuu neka kankubune nimakarub korem yi dabderem yiri dobere yi dememo awini ye karub keraan, yemoon kuu anam andime, ma biknimban andid. ²⁰Yuudaniib yaa winimain kuu Yuuman areb kerimain, yi anam andime andid. Kane kane Yuudan yi amob ye dabderem aombed doriibdaniib yaa winimain kuu nangkon amob ye dabderem aombed doberemoon areb kerimain, yi anam andime andid. (Kumban, anam kuu ne kuu Yuudan yi amob ye dabderem aombed dorokban.) ²¹Kane kane Yuudan yi amob awinindodaniib yaa winimain kuu Yuudan yi amob awinindodan areb kerimain, yi anam andime andid. (Kumban, anam kuu ne kuu God ye amob yaa obonmo kerindo, Keresu ye amob ye dabderem aombed dobirimain.) ²²Anam andi wuuddaniib yaa winimain kuu anam andi wuuddan areb kerimain, yi anam andime andid. Nimakarub mimim korem yi dobiri mimim korem areb kerimain kumbed, kiwaan korem yaambbed yi yena anam andime andid kii. ²³Nembed korem ke kamaan kee Yesu ye weng amun derendari dowad, kwane weng amun yaambbed amun kerundi kuyaom kuu neyiib kera andid.

²⁴Yiibkaadbankob dee, kabaanidan korem kabaanderimaib kumban, trofi kuu karub mimo kandimaan. Kowe, kiwaan onme wedmibka kabaane trofi kandime.

²⁵Karub korem iningkuk yaambbed burudandande kamimaib kuu iningkuk kedmengkandi yaamo dobirimaib. Kwamimaib kuu aron dukmenmo angkimbaraneen ye trofi kandi ye dowad, kumban nubbed kwanimaub kuu aron korem angkimbaraneen ye trofi kandi ye dowad. ²⁶Kwani kowe, ne kuu karub maa meenyiibbanbed kabaanemoon areb kabaanainban, ne kuu nangbi yaa kuu dingki ogood kuyaa kiradmi ye

karub areb kerainban. ²⁷Ne kuu korondaine ne id kuu yebne aromni dowad wowimaiwe, ongmaine ne inamen ye dabderem yiri dobere kuye dememo awinembiri yeman kerimaan. Kowe, weng amun dakmenabe dowan kerako, ne yaa Godbed arewa kamewen kowe trofi kuu kabdainban andaan andid.

Yuudan Kurin Komo Kamiwen Yaa Kuu Meene Kaadkerime

10 ¹Angkodmia, nub awoya yiri korem kuu Godbed ongme kowoon ye wiib ye dabderem yirimbed wene yi korem kwane karamok aombed yaniwen yaa kuu meenime, kuyaa yiib nonoon keru kuu ne dowakenban. ²Yi korem kuu wiib aomiib karamok aomiib kumbed baptais keremoo areb kerekorib Moses ye yoman winiwen. ³Yi korem kingkin ye kerekmen ye animan mim kuu ibonmo aniwen. ⁴Kwane, yi korem kingkin ye kerekmen ye ok mim kuu ibonmo aniwen, amborum kuu yi kuu kingkin ye kerekmen ye bot yi yoom dabokne wonoon yaambd ok kuu aniwen kowe. Bot kuu Keresu kui. ⁵Kwanoon kuned, God kuu yi yemoo yaa kubindo kowe, amboon angkambd dukne ogood kuyaa mungdin dange yariwen.

⁶Yi yaambd ke kamenaboo kee kuru kingkoo, nub meeni yeman, inamen arewa yaambd yimbed kwaniwen areb keraib anded, nub yaa. ⁷Kowe, yiib kuu yenambd kwaniwen kwane kuruwak god yaa bumangkidan keraib. Kuye dowad God Ye Weng aombd kwane wongkoo kuu, “Nimakarub kuu dibo animana oka anengenabonib dembenib andenabiwen.” andoon. Kuku God yangingko kankooni dowadban kwaniwen. ⁸Nub kuu yenambd kwaniwen kwane nenem kamaub. Kwaniwen kuu aron mimo aombd 23,000iib kuu dukniwen. ⁹Nub kuu yenambd kwaniwen kwane Yariman yaa komboon darobaub. Kwaniwen kuu niinbed yiiwe dukniwen. ¹⁰Nub kuu yenambd kwaniwen kwane God yaa mungkubmangkab kamaub. Kwaniwen kuu monmari ye engyumbd yenbandoone dukniwen.

¹¹Yi yaambd ke kamenaboo kee kuru kingkoo, kuye weng wongkoo kuu nub kaadkeri dowad. Amob minindo yaroniib amobd oonoo yaroniib aron maa maayiib anam id keru yeman ku monoone wedmuwen kui. ¹²Kwani kowe, eb kuu kangdom doriin ande meenebka, ebka amarakmi yaambd kombarain ii ande korobe kaadkere! ¹³Amarakmok ande birandi ye inamen mimim korem eb yaa menebimaan kuu eb yaamomban nimakarub korem yaa menebimaan. Kwane, God kuu ye weng yaa ma korondiyiibban ye God kowe, ye kuu domobdaane kuye inamenbed birabdaane ari amarakmaabban, no oonebde doreen kui. Kumban kuye inamenbed birabdande kamaneen kuu, Godbed eb angkane andi ye kiwaan ongmebdaneen. Kwananeen kowe eb kuu kangdommo doberembaraneeb.

Yariman Yaambedmo Angkumone Dobirime

¹⁴Kwani kowe, angkodmia, kuruwak god yaa bongwandaib. ¹⁵Yiib kuu inameniibdan kumbed yiib yaa dakmaan kowe, nembed komo ke dakmandamiin kee yiibka darobime. ¹⁶Yesu yaa meeni ye orok arimbed God yaa eso ande ani ye kabus kuu Keresu ye umkan onduknoon ye inamen kan dabokni yeman kui dee? Anamaa. Kwane, Yesu yaa meeni ye orok arimbed kande ani ye om^a kuu Keresu ye id yena yi dowad bobnoon ye inamen kan dabokni yeman kui dee? Anamaa. ¹⁷Kedi, om kuu mimo kowe nub kane kane kuu yemoon kumban id mimo, amborom kuu nub korem kuu om mimo kuyaambed animaub kowe.

¹⁸Israel ye nimakarub yaa meenime. God dore Yuudan dore wedyiri dobiridan kuu bot wuubimbon arimbed dingkan nengke baeb God yaa konimaibdan andimaib kowe, bot wuubimbon arimbed God yaa koni ye inamen kan daboknimaib kui dee? Anamaa. ¹⁹Kwanandaan kumban, kuruwak god yaa nengke baeb koni ye dingkan kuu meeni yemanban, kuruwak god kangkon meeni yemanban downan. ²⁰Kumban anam kuu kuruwak god kuu awad arewa kowe, kuruwak god yi yoman winiwendanbed yi kuruwak god yaa dingkan nengke baeb kondimaib kuu anam kuu God yaamban awad arewa yaa kondimaib kui. Kwane, yiib kuu kuye dingkan yi yom aniib kumbed awad arewa yi inamen yaa kan dabokni kuu ne dowakenban. ²¹Yiib kuu Yariman ye kabus yaa nande awad arewa ye kabus yaa nande kami kuu yiminban, yiib kuu kwane ayoob Yariman ye arakbon yaa kere awad arewa ye arakbon yaa kere kamindeban. ²²Arakbon ayoob kwamubko Yarimanbed wungkande norin wandok ande kamenuub dee? Inamen arewa yee. Nuwaromkono kuu darewoob, ye aromkono arebban dee? Downan kii!

Anam Andiwendan Yi Obonmo Dobiri

²³Yenambed “Inamen korem kuu amobban.” ande yedmimaib kumban, anam kuu inamen yenamo kuu nub awandi yeman. Yenambed “Inamen korem kuu amobban.” ande yedmimaib kumban, anam kuu inamen yenamo kuu nub niindem aom aromni yeman. ²⁴Kedi, eb kuu eb dohiri ye dowadmo awabdi ye kiwaan onmaab, yena yi dohiri dowad awandi ye kiwaaniib onme.

²⁵Berengkimbon yaa dingkan yom korem berengkimaib kuu ani yemanmo. Kuyaa kuu inamen ayoob kereneb kuruwak god yaa koniwen dee ande kaamobaab. ²⁶Amborom kuu God Ye Weng aombed kwane yedme wongkoon, “Okad yimin yimin yaa kuu Yariman yeman, kuye kumkam korem kangkon.” andoon kowe.

^a 10:16-17Gurik wengbed “bred” andoon.

²⁷Kwane, anam andindoman maambéd animan ani yeman baandoko eb dowaken wene anandamebka, eb ani yeman ari komo nongkoboob kuu kuyaa inamen ayoob kere kaamobaab, kwane ane. ²⁸Kumban karub maambéd “Animan kee kuruwak god yaa nengke baeb koniwen kii.” ande yedmebdoka, anaab, koronde. Karub ku yedmebdoon ye dowadiib inamen meeni ye kiwaan ye dowadiib kowe anaab. ²⁹Kumban eb inamen meeni ye kiwaan ye dowadban, anam kuu yedmebdoonman ye inamen meeni ye kiwaan ye dowad kowe anaab, komboon kaamobdoon kowe. Kedi, komande animan ani dowad ne obonmo dobiri kuu karub maa ye inamen meeni ye kiwaan yaambéd wengyundaneen? Dowan, ye dememban kuda. ³⁰Ne kuu God yaa eso ande animan animain kowe, komande kuyaambéd ne yaa kuu wengamborokbanabimaib? Arewaya.

³¹Kwane kowe, yuib kuu animan ani o ok ani o komo komo kamibka, God ye nambiri dowad korem kwane kamime. ³²Yuib kuu yena yaa ma dedmonaiwe boknande kombaraib, Yuudan o Gurikdan o God yaa anam andiwendan yaa kui. ³³Nembéd kamimain areb kamime. Ne kuu kiwaan korem yaambéd nimakarub korem yaa angkodmendimain. Ne kuu nembédmo amun kera andi ye dowadban, yemoon kuu amun kerime andid. Kwanako anam andime andid.

11 ¹Ne koob kandime, nembéd Keresu ye koob kandaan kwamune kerime.

Anam Yaambéd God Yaningko Kankoonime

²Yuib kuu nembéd komo komo kamenabaan korem meenenib nembéd kedmengkandi yuib yaa kondaan arebmo awinimaib kowe, ne yiiwaningko benkoobaan kii.

³Kumban ne dowaken kuu yuib kuu meenime andid, karub korem yi korok kuu Keresu, kwane nima yi korok kuu yi karub, kwane Keresu ye korok kuu God kui. ⁴Karub maa kanembéd ye korok ari dabunekore kurikuri keru o profesi weng dakmaneen kuu ye korok Yesu yaa karak konaneen. ⁵Wonong maa kanembéd yu korok ari dabunindombéd kurikuri keru o profesi weng dakmanuun kuu yu korok, yu karub kui, ye yaa karak konanuun. Kukuu yu awung kuu deemoon areb keranuun kowe. ⁶Wonong kuu yu korok ari dabunokban keruka, yu awung korem kuu nare dowan kerime. Kwane, wonong yu awung nari o deene aari kuu karakiib kowe, yu korok ari kuu no dabunuk. ⁷Karub kuu ye korok ari kuu dabuniyuiiban, amborom kuu ye kuu God ye kuru, ye kuu God ye nambiri ye kuruyuib kowe. Kumban wonong kuu karub ye nambiri ye kuruyuib. ⁸Kedi, karub kuu wonong yaambéd ongmino, wonong kuu karub yaambéd ongmoon. ⁹Amborom kuu karub kuu wonong yu dowad ongmino, wonong kuu karub ye dowad ongmoon kowe. ¹⁰Keye dowad kembéd, engyus yi kangkon yi dowad kuyuib kuu wonong yu korok ari kuu yu karub kuu yu korok ande korokbi yeman dabunuk.

¹¹Komoyiibkob, nub dohiri Yariman yaambéd kuu wonong kuu karub yaa yukareb obonmo dohiri yemanban, karub kangkon wonong yaa yekareb obonmo dohiri yemanban. ¹²Kedi, wonong kuu karub yaambéd ongmoon kwamune areb kuu, karub kangkon wonong yaambéd dorimaan. Kumban, karuwa nimaya komo komo korem kuu God yaambéd menebimaan. ¹³Yiibkareb meene andangkime. Wonong kuu korok ari dabunindombéd God yaa kurikuri kami kuu yimin dee? ¹⁴Kumkam korem kee areyareen kumbéd yiib yaa kedmengkandiib kuu karub kuu awung doboob keraneen kuu ye yaa karak yeman dee? Anamaa. ¹⁵Kwane, kuyaambéd wonong kuu awung doboob keranuun kuu yu kerengkandi yeman dee? Anamaa. Awung doboob kondoon kuu yu korok dabuni yeman kuda. ¹⁶Karub o wonong maa kanembéd weng kee dakmiin keyaa yiminban andaneen kuu, nub kuu kara yenayyib ambangkindo, God yaa anam andiwendan yi kangkon kwane.

Yariman Yesu Yaa Meene Orok Ani
(Mt 26:26-28, Mk 14:22-24, Lk 22:17-20)

¹⁷Yiibbed nedbe kurikuri kamimaib kuu yiib arewa kamenabi kuu yemoon keroon, yiib amun kamenabi arebban kowe, kedmengkandi ke dakmandamiin kee yiib yaa kubendindo kii. ¹⁸Ibduruk arimbed, ne wengambaraan kuu yiib kuu kurikuri dowad nedbimaib kuyaom kuu yiibkareb andokbiwen. Kekwanoon kuu anam areb ande meenaan. ¹⁹Kedi, anam kuu yiib kuyaom andokbe yeka yeka keriwén kuu, kane kane kuu Godbed anam andundoondan ande korokbi yeman. ²⁰Kwane, yiib kuu nedbe Yariman yaa meene orok animaib kuu Yariman ye dowadban, ²¹amborom kuu orok animaib kuu yena kuu yena yaa meedmiyiibban kumbéd kiroadmo kwane anaiwe, yena kuu orok ye animan kenambunmo animaib kumbéd yena kuu animaniibban mungimo keraiwe, yena kuu orok ye wain ok kenambunmo animaib kumbéd awarak yaune kamimaib kowe. ²²Komarewa kii! Yiib kuu animan ane ok ane kamaniib yambiwiibbankob dee? O, yiibbed God yaa anam andiwendan yaa nongdomatomdan andenib kamboknondan yaa karak kandime andiwéd dee? Yiib yaa kuu komo weng yedmendaniin? Kwamune yaambéd yiib yaa kubendaniin dee? Korem yiminban kii!

²³Kedi, ne kuu Yariman yaambéd kandaan kuu yiib yaa kangkon kondaan. Weng kondaan kuu kei. Yariman Yesu kuu bidwanduniwen kuyaron amnoom aombéd om^b kande ²⁴God yaa eso andekore domangke yedmoon, “Kekee ne id, yiib wadkeri kandi dowad dookbaniin kii. Kwamune kamimamime, ne yaa meeni ye dowad.” andoon. ²⁵Kwane, oma animan yenaya kuu aniwen. Ane dowan keriiwe, kwanoon areb kuu

^b 11:23-29 Gurik wengbed “bred” andoon.

yembed kabus nande yedmoon, “Kabus keye ok kee amob weng yeeb ne umkan yaambéd ongmaan kii. Komo aron arimbed kekamune anande kamibka ne yaa meeni ye dowad kamimamime.” andoon. ²⁶Kedi, komo aron arimbed om keyiib ok keyiib animamibka Yariman bobnoon ande korokbimamibko kwane wene ye monok.

²⁷Kwani kowe, kanembed ye kuu yorokmo dobiri ye kiwaan arimbedban kerene Yariman ye omiib okiib ananeen kuu, Yariman ye idiib umkaniib yaa ambarakmaneen kii. ²⁸Kowe, yiib mimim kuu yekareb andangkekored yomanbed omiib okiib kuu ani. ²⁹Amborom kuu kanembed Yariman ye id kerekmen yaa korobe yekaadkerindombéd omiib okiib ananeen kuu, yekareb yemerén ukum kandi dowad ananeen. ³⁰Yiib kuyaom kuu yemoon kwane animaimbko, kwane wuud kere bob anikadiib kerenib, yiib yena kuu dukniwen. ³¹Kumban nub inamen arewa korarem andi dowad nubkareb nubmeren andangke wengyundanuub kuu, nub kuu Yarimanbed andangke wengyunde dabab kondaanban. ³²Kumban nub kuu Yarimanbed andangke wengyundimaan kuu nub ambarakmi yaa korondime ande dabab kondimaan. Kwanimaan kuu nub kuu ben okad yiridan yoom dabokne dabab ibmo kondainban anded.

³³Kwane kowe, nangkodmia, kwane mimyamo nedbe Yariman ye orok anande kamibka korem nedbiwa. ³⁴Kwane, kanembed mungiyiib keroka yambiwoombéd anok. Yiib kwanimamaniib kumbed mimyamo nedbimamaniib kuu Godbed yiib yaa wengyundaanban.

Kwane, ne mananiin kumbed weng yena ari kuu ben nekdane ongmaniin.

Yariman Ye Deme Yaromkono Munob Bangkandi Yeman

12 ¹Angkodmia, yiib kuu kingkin kerekmen yaambéd Yariman ye deme yaromkono munob bangkandi yeman yaa nonoon keru kuu ne dowakenban. ²Yiibkaadkeriwen, yiib kuu God yaa anam andindo kuruwak god yi yoman winiwen yaron yaa kuu, yiib inamen kuu yenambéd ben kimyen winiwa dakmindeban ye kuruwak god yi yoman weniib. ³Kwane kowe, nembed yiib yaa ke yedmaan kei. Kanembed ye kuu God ye Kingkiniibéd dakmeen ye karub kuu “Yesu butun kerune.” ande ma kwanandaanban. Kwane, angkon kanembed “Yesu kuu Yariman.” ande ma kwanandaanban, no Kingkin Karadmombéd ibnenaneena kwane dakmaneen kumbedmo.

⁴Yariman ye deme yaromkono munob bangkandi yeman yena dangoon kumban, bangkandimaan ye Kingkin kuu mimo. ⁵Yariman ye awandi deme yena dangoon kumban, bangkandimaan ye Yariman kuu mimo. ⁶Yariman ye dowad ambangkanabi yena dangoon kumban, nimakarub yi mimim yaambéd korem ambangkanabimaan ye God kuu mimo.

⁷Nimakarub mimim yaa kuu Kingkinbed ibnendaana kwane ambangkimaib ande korokbi yeman bangkandimaan, yi korem kumaom

awanenoon awanenoon kami dowad. ⁸Kedi, karub mim kuu Kingkin kumbed meeni kangdom ye weng konaane dakmaane, kwane maa kuu Kingkin mimo kumbed kaadkeri inamen weng konaane dakmaane, ⁹kwane maa kuu Kingkin mimo kumbed anam andi arimbed konaane kwane anam andaane, kwane maa kuu Kingkin mimo kumbed bob anikad ongmenabi konaane kwane ongmenabaane, ¹⁰kwane maa kuu God yaromkono wedmi yeman ongmi yaromkono konaane kwane ongmaane, kwane maa kuu profesi ye weng konaane kwane dakmaane, kwane maa kuu weng meneboon kuu kane ye kingkin yaambd meneboon ande andangke dakmi ye deme konaane kwane andangke dakmaane, kwane maa kuu weng mamaa dakmi yaromkono konaane kwane dakmaane, kwane maa kuu weng mamaambd dakmi ye karub ye weng amenengki yaromkono konaane kwane amenengkaane kamimaib. ¹¹Korem keyiib kee Kingkin mimo kuye ambangki yaambd, yi korem mimim yaa kuu yembed meenoon yaambd bangkandimaan.

Nub Korok Kuu Mimo

¹²Id kuu mimo yaambd yemoon dangoon. Kuyaa dange yemoon keroon kuned, yi kuu id mimo kerimaib. Kowe, Keresu ye id kuu ibmo. ¹³Kedi, nub kuu id mimo aom Kingkin mimo yaambd baptais keruwen. Yuudan keruwen o Yuudanban keruwen, o yena yi dabderem yiri dobere yi dememo ambangkembirimaub o nubka oone obonmo kere doruub, nub korem nub niindem aom kuu Kingkin mimo kondoon.

¹⁴Kedi, id kuu mimo yaambd ongmino, yemoon yaambd ongmoon. ¹⁵Kwane, yonbed yedmaneen, “Ne kuu dingkimban kowe, ne kuu id yaamban.” andaneen kuu id yaa kwane andokbe yeka keraanban, yon kuu id yaambd kumbedmo. ¹⁶Kwane, kenoodbed yedmaneen, “Ne kuu indobban kowe, ne kuu id yaamban.” andaneen kuu id yaa kwane andokbe yeka keraanban, kenood kuu id yaambd kumbedmo. ¹⁷Kwane, id kumundin kuu indobmo keraneenbed kuu wengambiri yeman kuu kuna? Kwane, id kumundin kuu kenoodmo keraneenbed kuu baeb kumungki yeman kuu kuna? ¹⁸Kuned anam kuu Godbed id yaa kuu yeka yeka nekwe ongme nongkoboan. Yi korem mimim kuu ye dowaken yaambd kwane ongme nongkoboan. ¹⁹Yi korem kuu barang mimo keraniib kuu id kuu kunaya keraneen? ²⁰Kwane kowe, id kumaom kuu yemoon dangoon kumban id mimo.

²¹Kowe, indobbed dingki yaa, “Awawaab, koronde wene.” ande yedmindeban. Kwane, korokbed yon yaa, “Awawaab, koronde wene.” ande yedmindeban. ²²Ma keroonkob, id yaa dangoon yeman yaa kuu wuud keroon andimaib kuu kuyiib kumbed yimin, kuyiibban keraneen kuu id kuu yiminban. ²³Kwane, id yaa yena dangoon yeman yaa kuu yirimo ande meenimaub kuu darewoob arimbed inwarimaub. Kwane, id

yaa yena dangoon dian wedmimokban yeman kuu darewoob arimbed kebenimaub. ²⁴Kumban, id yaa yena dangoon dian wedmi yeman kuu inware kebenimokban.

Kumban Godbed yekareb id kuu ben mimyamo dabokne wonoon kuu, id yaa yena kuu yiri keriwen kumbed aningko darewoob arimbed kondoon. ²⁵Kwanoon kowe, id aom kuu yeka yekayiibban yi korem kuu ibmo kerundoon. Kwane kowe, id yaa mimim korem kuu neman neman awandi ye inamen konoon konoon ibmo kerime. ²⁶Kwane, id yaa mamaambéd durud yewed kandaneen kuu, korem kwane durud yewed ibmo kandaniib. Kwane, id yaa maaaa yaningko darewoob arimbed kandaneen kuu, korem kwane kubaniib.

²⁷Kwane kowe, yiib kuu Keresu ye id kui. Kowe yiib mimim kuu kuyaa ben daboknoondan. ²⁸Kwane, anam andiwendan yi numun kumaom kuu ibduruk kuu Godbed apasodan kingkekore, kwane ayob ande profesidan kingkene, kwane ayoobmim ande kedmengkandidan kingkoon. Kwane ari kuu God yaromkono wedmi yeman ongmenabidan kingkene, kwane bob anikad God yaromkonombéd ongmenabidan kingkene, kwane yena yaa awandidan kingkene, kwane korok demedan kingkene, kwane weng maa maa dakmenabidan kingkoon. ²⁹Korem kuu apasodanmoyoo? Korem kuu profesidanmoyoo? Korem kuu kedmengkandidanmoyoo? Korem kuu God yaromkono wedmi yeman ongmenabidanmoyoo? ³⁰Korem kuu bob anikad God yaromkonombéd ongmenabidanmoyoo? Korem kuu weng maa maa dakmenabidanmoyoo? Korem kuu weng maambéd dakmenabidan yi weng amenengkidanmoyoo? Dowan. ³¹Yariman ye deme yaromkono munob bangkandi yeman darewoob arimbed kuyaa kuu nindorokiibbed dowakeniib kerime.

Kwane kowe, kibireb kee nembed kiwaan yena korem yaambéd burudandoon ye kiwaan ke korokbendandamaan kei.

Mimyob Dowaken Keendi

13 ¹Ne kuu nimakarub yi weng maa maayiib engyus yi wengiib dakmaniin kumban, mimyob dowaken keendiyiibban kumbed dakmaniin kuu, ogood wangkanabi ye kuweng areb keraniin. ²Kwane, ne kuu Godbed profesiman ande kinoona biknoon ye weng id anam koremiib biknoon ye kaadkeri koremiib nekaadkereni, aangko yaa yedmaniine no angkananuun ye anam andi kandaniin kumban, mimyob dowaken keendiyiibban kumbed kwananiin kuu, ne yaa kuu idiibban dowan keraneen. ³Kwane, ne kuu nembed oonaan ye yiribman korem kamboknondan yaa bangkandeni, ne anam andi kuu korondainban andaniine yenambéd ne id kuu amotbed nengkaniuwe bobnaniin kumban, mimyob dowaken keendiyiibban kumbed kwananiin kuu, ne kuu amun kami ye kakman Ewen ari kuu ma kowainban.

⁴Mimyob dowaken keendi kuu yodbirimban iwarimbed dobiri yeman, mimyob dowaken keendi kuu yena yaa awandi yeman. Kukuu wungkandi yemanban, kerengkan kami yemanban, nembedmo yimin andi yemanban. ⁵Kukuu kena karunga kami yemanban, kirim yemanban, kiroadmo norin wandi yemanban, ambarakmoon andi ye wengyuniib ma angkimbiri yemanban. ⁶Mimyob dowaken keendi kuu yorokmomban ye inamen yaa kubeni yemanban, kukuu anam anam yaa kubendi yeman. ⁷Kukuu yobdood menebimaan yaa kangdommo doberembiri yeman, anam ande meenendembiri yeman, ari kwananeen ande meedmembiri yeman, koronde kimyen winiyiibban kangdommo doberembiri yeman.

⁸Mimyob dowaken keendi kuu yimin wandaanban. Kumban profesi weng dakmi yaromkono kuu dowan keraneen, weng maa maa dakmenabi yaromkono kangkon dowan keraneen, kaadkeri kandi yaromkono kangkon dowan keraneen. ⁹Kedi, kaadkeri koremban yenamo kandenub biknoon ye weng kangkon koremban yenamo profesi wengbed dakmimaub. ¹⁰Kumban korem awini ye karub Keresu mananeen kuu, koremban yenamo awini yeman maa maa korem kuu wenebe bikderebaneen.

¹¹Kwane, ne dana mana yaa kuu dana areb dakmimain, kwane dana ye inamen areb meenimain, kwane dana ye meeni ongmi areb meene ongimain. Kwane, kaine amnaan kuu dana ye dobiri kerekmen kuu yoman anak nare keendaan. ¹²Kedi, kibikee God yaa wedmuub kee wiib yonendoona ok kuruwak yaa wedmemoon areb korobe wedmimokban. Kumban amaanbed nub kuu murubia deere deere wedmanuub kii. Kwane, kibikee koremban yenamo nekaad, kumban God kuu ne yaa kumundin yekaadkeroon areb kuu amaanbed ne kangkon kumundin nekaadkeraniin.

¹³Kwane kowe, kibikee ayoozmim keyiib dangoon kuu anam andiyiib ari Godbed kwananeen ande meedmiyiib mimyob dowaken keendiyiib. Kumban keyaombed darewoob anam kuu mimyob dowaken keendi kui.

Profesi Weng Dakmiyiib Weng Maa Maa Dakmiyiib

14 ¹Mimyob dowaken darewoob ye nimaya karuwa anammo kerime. Ma, kingkin kerekmen yaambad Yariman ye deme yaromkono munob bangkandi yeman yaa dowakeniib kere nindorokiibbed kondok ande meenime. Anam kuu profesi weng dakmi yaa kuu meeni darewoob kerime. ²Kedi, karub kane kuu Godbed weng maambad dakmi yaromkono konaneene kwane dakmaneen kuu, nimakarub yaa dakmaanban God yaamo dakmaneen. Anam kii, ye weng id kuu karub maa kuu kandunindeban, kukuu ye weng ye kingkiniibbed dakmimaan kuu yena korem yaa kuu biknimaan. ³Kumban kane kanembed profesi weng dakmimaib kuu, nimakarub yi niindem aom aromni ye dowadiib

kube ongkandi ye dowadiib mimyob wandi kankubuni ye dowadiib kui. ⁴Kane ye kuu God yaromkono ibnenaneene weng maambed dakmaneen kuu, yekareb yemeren ye niindem aom aromni dowad kumbedmo. Kumban, kane ye kuu God yaromkono ibnenaneene profesi weng dakmaneen kuu anam andiwendan korem yi niindem aom aromni dowad. ⁵Anam kuu ne dowaken yuib korem mimim kuu God yaromkono ibnendoka weng maambed dakmime ande meenaan kumban, ne dowaken darewoob arimbed kuu yuib kuu God yaromkono ibnendoka profesi weng dakmime ande meeni darewoob keraan. Kane ye kuu profesi weng dakmimaan kuu ye kuu aningko darewoowiib, weng maambed dakmimaan ye karub arebban. Kumban weng maambed dakmimaan ye karub kuu yekareb weng id kuu nengkidme kedmengkandaneen kumbed yimin. Kwananeen kuu anam andiwendan yi niindem aom kuu aromnaneen.

⁶Kwane kowe, angkodmia, ne kuu yuib yaa mananiine God yaromkono ibnewaneene weng maambed dakmaniin kuu, yuib yaa amun kerundaniin dee? Kan korokbi ye wengiib o kaadkerundi ye wengiib o profesi ye wengiib o kedmengkandiyuib kanmananiin kumbed yimin keraneen. ⁷Kuned, wadkeriyiibban no kuweng wangkanabi yeman, yurin o haap kuu kuweng amun kondokban keraniib kuu nimakarub kuu komarewa kere id kandaniib? Kwane wangkiwed kuweng amun kamiwed id kandaniib. ⁸Angkon, ana nangmi ye kibi kuu dianmo baandokban keraneen kuu, kanembed ana nangmi dowad nekwaneen? Dowan. ⁹Kwamune areb kuu yuib kangkon, yuibkareb mongkod daande weng id kandindeban ye wengbed dakmaniib kuu, karub maa kuu komarewa kere yuib weng id kandaneen? Dowan. Weng idiib dakmiwed id kandaniib. Weng id kandindeban ye wengbed dakmaniib kuu, aya nonga yaa dakmoon areb keraniib. ¹⁰Anam kuu okad kumundin keyaom kee weng maa maa yemoon dangoon, yi mimim kuyaom kuu ye idiibmo. ¹¹Kwana kowe, karub maambed dakmeen ye weng id kandokban keraniin kuu, ne kuu ye yaa owodman areb kerunaniine ye kangkon ne yaa kuu owodman areb keruwaneen. ¹²Kwamune areb kuu yuib kangkon kwanimaib. Yuib kuu kingkin kerekmen yaambad Yariman ye deme yaromkono munob bangkandi yeman yaa dowakeniib kere nidorokiibbed kawok ande kamimaib. Yuib kwanimaib kowe, munob bangkandi yeman kuyaom kuu komo komo kuu anam andiwendan yi niindem aom aromni yeman keroka kuyaambad meeni darewoob kere kwane ambangkime.

¹³Keye dowad kee, kane kuu God yaromkono ibnenoko weng maambad dakmoka, ari kuu ye kuu God yaromkono ibnewoko weng dakmaan ye id kedmengkanda ande kurikuri kamok. ¹⁴Kedi, ne kuu God yaromkono ibnewaneene weng maambad kurikuri kamaniin kuu, ne inamenbedban ne

kingkiniib kumbedmo kurikuri kamaniin, amborom kuu ne inamen aom kuu id kandimokban kowe. ¹⁵Kowe, komo keraniin? Weng maambed ne kingkiniib kurikuri keraniin kumban, ne wengbed ne inameniib kangkon kurikuri keraniin. Weng maambed ne kingkiniib yook wingkaniin kumban, ne wengbed ne inameniib kangkon yook wingkaniin. ¹⁶Kwane, eb kuu weng maambed eb kingkiniib God yaningko kankoone eso andaneeb kuu, ibnendindo no kurikuri kamiibdan kumaom kuu karub maa ye kuu komarewa kere id kande anam kwanok andaneen? Dowan. ¹⁷Eb eso andi kuu yiminmo kumban, id kandindodan yi niindem aom kuu ma aromnimokban.

¹⁸Ne kuu God yaa eso andaan, God yaromkono ibnewaane weng maambed dakmimain kuu yemoonmo keraan, yiib korem arebban. ¹⁹Kumban kurikuri ambiwoom kuu, weng dukmen mana weng angkoyiib areb dakmaniine id kandaniib kuu inamen darewoob arimbed, weng maambed weng doboob doboob dakmaniine id kandaibban ye inamen arebban.

²⁰Angkodmia, dana yi inamen areb kuu korondime. Arewa yaa bongwanaib, kuyaa kuu dana embeng areb kere nonoon areb kerime. Kumban yiib inamen aom kuu amnime. ²¹Yariman God ye amob aombed wongkoon kuu yembed ke yedmoon kei.

“Weng maa maa ye nimakaruwiib oworan yi wengiib yaambed nembed nimakarub keyaa daandaniin.

Kwananiin kuned, yi kuu ne weng wengambaraibban.” andoon.

²²Kwane kowe, God yaromkono ibnenoko weng maambed dakmoka kukuu dud korokbi yeman, anam andiwendan yi dowadban anam andindodan yi dowad. Kumban God yaromkono ibnenoko profesi weng dakmoka kukuu anam andindodan yi dowadban anam andiwendan yi dowad. ²³Kwane kowe, anam andiwendan korem mimyamo nedbenib yi yemoon kuu God yaromkono ibnendaneena weng maambed dakmaniib kuu, ibnendindo no kurikuri kamiibdan o anam andindo kumbed awudiriibdan kuu yi kuu wengamberekorib yiib kuu warudkidan andaniiwoo? Anamaa. ²⁴Kumban, anam andindoman maa o ibnenindo no kurikuri kameenman maa kuu ye kuu awudraneena yiib kuu God yaromkono ibnendaneena profesi weng dakmaniibe wengambaraneen kuu, ye kuu weng korem kuyaambed eb kuu ambarakmi ye karub kii ande ye mimyob yaa wowaneen. Kwananeen kuu weng korem ku wengamboroon kumbed ye yaa wengyundaneene, ²⁵ye mimyob aom bikdereboon kuu ben dianmo keraneen. Kowe, ye kuu yiri bumangke God yaningko kankoone yedmaneen, “God kuu yiib yaa anam doreen kii!” andaneen.

Nekdane Ongme God Yaningko Kankooni

²⁶Kwane kowe, angkodmia, komo andanuub? Kwane, mimyamo menebe nedbibka, yiib korem mimim kuu maa kuu yook yeman keroko,

maa kuu kedmengkandi yeman keroko, maa kuu Godbed korokbenoon ye wengiib keroko, maa kuu God yaromkono ibnenoona weng maambed dakmi ye wengiib keroko, maa kuu weng maambed dakmi ye weng ye id kedmengkandi ye wengiib keroko kamime. Korem ke ambangkaniib kei, anam andiwendan yi niindem aom aromni dowad kumbed kwane ambangkime. ²⁷Kane ye kuu God yaromkono ibnenaneena weng maambed dakmaneen kuu yimin, nimakarub ayoob o ayoobmim kangkon yimin, kumban ariyiibban. Kwananeen kuu karub maambed yi weng id kuu kedmengkandaneen kumbed yimin keraneen. ²⁸Weng maambed dakmi ye weng id kedmengkandi ye karuwiibban keroka, weng maambed dakmandameen ye karub kuu iwari kere yekareb God yaamo dakmok.

²⁹Kwane, profesidan ayoob o ayoobmimbed dakmaniib kumbed yimin keraneen. Kwane dakmibka yena kuu korobe wengambere daangkerekorib komo dakmiib kuu ongme andangkime. ³⁰Kwane, profesiman maa dibiib kuyaa kuu Godbed korokbeni weng monoka, ibduruk dakmeenman kuu iwari keroka yaro dakmok. ³¹Kedi, profesidan korem kuu mimim dakmaniib kumbed nimakarub korem kedmengkandene kube ongkandaneen. ³²Profesi weng dakmi ye kiwaan kuu profesidanbed oonimaib, kukuu yena yaa yi weng kebengkandi yemanban, ³³amborom kuu God kuu yirinde baande kamime andi ye Godban, yewenubmo dobirime andi ye God kowe.

Godbed karadmo kerundoone kambong korem aom nedbe kurikuri kamimaibdan yi koobdande kwamimaib kwamune areb kuu, ³⁴kurikuri ambiwoom kuu nima kuu iwari kerimamime. Amborom kuu nimambed kurikuri ambiwoombed dakmi kuu amob, karub yi dabderem yiri dobirime andoon, Moses ye amob aombed. ³⁵Kwane, yi dowaken weng maa dowad kaamonande kamibka, ambiwoombed yi karub yaa kaamondime. Amborom kuu wonongbed dakmanuun kuu karakiib kowe.

³⁶Korindan, God ye weng kuu yiib yaambed andowe ongmoonkob dee? O God ye weng kuu yiibbedmo kandiwen dee? Dowan! ³⁷Kanembed ye kuu profesiman o Kingkin ye deme yaromkono munob kawoonman ande meenoka, nembed yiib yaa ke wongkaan kee anam kedi Yariman ye amob kii ande kaadkerok andid. ³⁸Kumban ye kuu keyiib kee akmendandaneen kuu, ye yaa kangkon akmendandunaneen.

³⁹Kwane kowe, nangkodmia, profesi weng dakmi ye deme yaa kuu nindorokiibbed dowakeniib kerime. Kwane, God yaromkono ibnenoona weng maambed dakmi yaa kuu kebenaib. ⁴⁰Kumban kurikuri ambiwoom kuu kamenabi korem kuu konomdangmo nekdane inamen ongmi ye yumbon yirimbed kerime.

Yesu Bobnoon Yirimbed Demboon Kuyaa Kangdommo Kerime

15 ¹Angkodmia, nembed Yesu ye weng amun yiib yaa dakmaane wengambere kande awinenib kangdommo doriib. Kowe

kibireb kee ne dowaken kuu kuye weng ye dowad yiyb yaa monkona andid. ²Weng amun yiyb yaa daandaan kumbed kamkonomo awine doberembaraniib kuu, weng amun keyaambed yiyb kuu bobni yaa burudande bindaneen. Kumban weng amun awinokban keraniib kuu yiyb anam andi kuu idiibban keraneen.

³Kedi, korem burudandoon ye inamen kukui ande yedmewoone kandaan kuu yiyb yaa kangkon kondaan kuu kei, God Ye Weng Karadmo ye id kwamune arebmo kuu Keresu kuu nub ambarakmi are kirari dowad bobnoona, ⁴mangkiwa, aronki ayoobmimiib dowan keroone demboon, God Ye Weng Karadmo ye id kwamune arebmo. ⁵Kwane, Pita yaa angkaderekore, ye karub wad ayoowiib yaa angkadoroon. ⁶Kwane kuye yoman kuu, nimakarub 500iib burudande arimbed yaa kwangkong aron mimo kuyaambed angkadoroon. Kuye angkadoroondan yemoon kuu wad doriib kumban yena kuu dukniwen. ⁷Kwanoone, ye kuu Yems yaa angkaderekore ye apasodan korem yaa angkadoroon.

⁸Kwane, yeenbon kuu ne yaa kangkon angkadoroon. Ne kuu awaraken dana woonemoon areb kwanoon, ⁹amborom kuu naningko kuu yirimo, apasodan yena arebban kowe. Kwane, nembed God yaa anam andiwendan yenbandaan kowe, naningko apasodan kumaom kowi kuu yiminban ande meenaan. ¹⁰Kumban, Godbed ye mimyob dowaken kabamoon keewoon kumbed ne kekamune doriin. Kwane, ye mimyob dowaken kabamoon keewoon kuu ne yaa idiibban kerindo, idiib keroon. Kowe, ne kuu apasodan yena burudande yobdood kai ambangkaan, kumban neka naromkonombedban, God ye mimyob dowaken kabamoon keendi ne niindem aom angkeen kumbed kwane ambangkaan. ¹¹Kumban weng amun kuu nembed kanyare dakmaan o apasodan yenambed kanyare dakmiwen kuu ibmo, keye weng kee yi yoom ne yoombed kwane daandimaub, kwane keye weng keyaa yiybbed kwane anam andiwen.

Dukniwendan Ben Dembaneen

¹²Keresu bobnoon yirimbed nen demboon ande daanduwen kowe, yiyb yena komarewa kere dukniwendan kuu ben dembaanban ande dakmiib? ¹³Kumban bobni yiri ben dembimokban karen, Keresu kangkon nen dembindo keroon karen. ¹⁴Kwane, Keresu kuu nen dembindo karen, nub ye weng kan yare dakmuub kuu idiibban keroone yiyb anam andi kwangkong idiibban keroon karen. ¹⁵Kumbedmomban, Keresu kuu nen dembindo karen, ari kuu God ye dowad dudi weng dakmuwen karen, amborom kuu Keresu bobnoon yirimbed Godbed nen demboon kii ande korokbenduwen kowe. Kumban dukniwendan kuu ben dembaanban kuu anam keroon karen, Keresu kuu nen dembindo karen. ¹⁶Amborom kuu dukniwendan kuu ben dembaanban kuu anam keroon karen, Keresu ye kangkon nen dembindo kuu anam keroon karen. ¹⁷Kwane, Keresu

kuu nen dembindo karen, yiyib anam andi kuu idiibban keroone yiyib kuu korondindo ambarakmi ye niindem aom doriwe ¹⁸kane kane yi kuu Keresu ye niindem aombed dukniwendan kwangkong korem bikne dowan keriwon karen. ¹⁹Kwane, nub kuu Ewen ari dobaraubban ande okad kiri dobiri ye dowadmo Keresu kuu anam nub yaa awandaneen ande meenanuub kuu, nub kuu ambokda yoo andi yeman keranuub, yena korem arebban.

²⁰Kumban, anam kuu Keresu kuu bobnoon yirimbed nen demboon kii. Ye kuu dukniwendan korem yi dowad yedin nen demboon. ²¹Kedi, karub mimo yaambad bobni kuu kanmonoon kowe, dukniwendan ben dembi kangkong karub maa yaambad kanmonoon. ²²Kedi, Adam yaambad nimakarub korem dukni yeman keriwon kwamune areb kuu, Keresu yaambad nimakarub korem wadkeri kandi yeman keraniib. ²³Kumban Godbed yi dowad aron kingkong arimbedmo kwamaneen. Keresu yedin nen demboon kumbad Keresu ika mananeen yaron arimbed ye nimaya karuwa ben dembaneen. ²⁴Kwananeena yimin wandaneen. Kuye aron arimbed Keresumbad ooniwendaniib korok korokiib aromkongodaniib korem yi aromkongon monmarekore ye oonimbon kuu Ambe God ye dingki ari kowaneen. ²⁵Kedi, Yesu kuu no kwane oonaneene wene Godbed ye bondan korem kuyiyib kuu Yesu ye dabderem yiri ben nongkongobaneen. ²⁶Kwane, bonman yeenbon monmaraneen kuu bobni. ²⁷Amborom kuu God Ye Weng aombed yedmoon kuu kei, “Yemad komo komo korem kuu ben ye dabderem yiri nongkongoboon.” andoon. Kowe, “komo komo korem kuu ben ye dabderem yiri nongkongoboon.” ande yedmoon kuu God yeyiibban, amborom kuu yemad komo komo korem kuu Keresu ye dabderem yiri nongkongoboon kowe. ²⁸Kwane, keyiyib kee yemad ambangkong dowan keraneen kuu, Mingki ye dabderem yiri komo komo korem nongkongoboon ye God kumbad Mingki kuu nen ye dabderem yiri kowaneen kowe, God kuu komo komo korem ooni ye God keraneen.

²⁹Kwane kowe, dukniwendan ben dembaanban kuu anam keraneen kuu, kane kane yi kuu dukniwendan yi dowad baptais keriwon kuu komo kamaniib? Dukniwendan ben dembaanban keraneen kuu komande yena kuu dukniwendan yi dowad baptais keriwon? ³⁰Ma, nub kude? Dukniwendan ben dembaanban kuu anam keraneen kuu, komandenuwed nubka aron korem aom kuu arudbon aom dewinimau? ³¹Angkongomia, dukniwendan kuu ben dembaneen kowe, bobni ye arud kuu aron mimim korem kirimonimain kii! Nub Yariman Yesu Keresu yaambad yiyib dowad kerengkan kamimain kumbad kwanandaan kui. ³²Efesus aombed karub yena arud ye dingkan areb kerenib ne yoom nangbuwen kuu, okad kiri dobiri ye dowadmo keraneen kuu id ma angkongimbaraanban. Dukniwendan kuu ben dembimokban keroka,

“Awari duknunuub kowe,

animana oka kuyaamo meene anem.”

ande kamem. ³³Korondaiwe kuye weng dakmimaibdanbed yiiib ben kimyen wanaib, anam kuu weng kei, “Angkodmia arewa kuu yiiib inamen amun amun ben nengkidme arewa kerundimaib.” ³⁴Kowe, yiiib inamen aom angkemooon areb kuu dembime, ambarakmi yaa korondime. Kwanandaan amborom kuu yiiib yena kuu God yaa nonoon keriwen kowe, yiiib kuu karak kandi yeman.

Ben Dembaneen Kuu Kingkinmomban Id Yeka Mamaayiiib Dembanuub

³⁵Kumban karub maambed kekane yedmaneen, “Komarewa kere dukniwendan kuu ben dembaneen? Yi id kuu komarewa areb kandaniib?” andaneen. ³⁶Kukuu weng inameniibban ai! Yiiib komo kibingkimaib kuu bobnaane, kumbed wad dembimaib kui. ³⁷Yiiib kuu kab kibingkimaib kuu idbedban yi id yob kab kumbed kibingkimaib, yakom kwamune o kab yena yobbed kui. ³⁸Yi id komo areb kerandameen kuu yeka Godbed kwane nekwimaan, ayob kane kuu kwane kuye id arebmo id kowimaan. ³⁹Id mimim kuu yeka yeka, ibmomban. Nimakarub yi id kuu yika maa, dingkan yi id kuu yika maa, ayari on yi id kuu yika maa, okyiri oon yi id kuu yika maaaa. ⁴⁰Kwamune areb kuu Ewen aom ye id kuu yika, okad yiri ye id kuu yika. Kumban Ewen aom ye id kuyi manimanandeb kuu yika, okad yiri ye id kuyi manimanandeb kuu yika. ⁴¹Aron yu manimanandeb kuu maaaa, wood yu manimanandeb kwangkoon maaaa, mindong yi manimanandeb kwangkoon maaaa, kwane mindong mimim yi manimanandeb kuu yeka yeka keriwen.

⁴²Kowe, dukniwendan ben dembaneen kuu kwana arebmo keraniib. Kibikee yi id kuu bobnaneen yeman ye id kumban, okad yiri kibingkemooon areb mangkaniib kuu ma bobnaanban yeman dembaneen. ⁴³Kibikee yi id kuu deende arewa keru yeman ye id kumban, okad yiri mangkaniib kuu manimanandeb yeman dembaneen. Kibikee yi id kuu wuud keru yeman ye id kumban, okad yiri mangkaniib kuu aromkonomo yeman dembaneen. ⁴⁴Kibikee yi id kuu okad yiri yeman ye id kumban, okad yiri mangkaniib kuu kingkin ye kerekmen yeman dembaneen.

Okad yiri ye id kuyiib kowe, kingkin ye kerekmen yeman ye id kangkon kuyiib. ⁴⁵God Ye Weng aombed kekamune wongkoon, “Ibduruk ongmoonman Adam kuu inum konoone wad doboroon.” andoon. Kumban Adam Yeenbon kuu Wadkeri Koni ye Kingkin keroon. ⁴⁶Kumban kingkin ye kerekmen yeman kuu ibduruk minindo, okad yiri yeman kumbed ibduruk monoone amaanbed kingkin ye kerekmen yeman kuu monoone. ⁴⁷Karub ibduruk ongmoonman Adam kuu okadbed aandune ongmoon. Kwane, Adam ayoob andi kuu Ewen arimbed monoone. ⁴⁸Okadbed aandune ongmoonman kwamune areb kuu okad yiridan korem yi kangkon, yi id kuu ye id arebmo. Kwane, Ewen arimbed monoone

kwamune areb kuu Ewen ari wananiibdan korem yi kangkon, yi id kuu ye id arebmo keraneen. ⁴⁹Okadbed aandune ongmoonman ye kuru areb kanduwen kwamune areb kuu, nub kuu Ewen arimbed monoonman ye kuru areb kandanuub.

⁵⁰Angkodmia, yiiib yaa ke yedmendaan kei. Okad yiri ye idiib kuu God ye oonimbon aom dobiri kuu yiminban. Kwane, bobnaneen yeman kuu bobnindeban yeman ye yumbon kandi kangkon yiminban. ⁵¹Wengambirime. Biknimbon kuu nembed ke yedmandamaan kei. Nub kuristendan korem kuu bobnaubban nub yenamo, kumban nub korem kuu ben amonombaneen. ⁵²Kwananeen kuu imak yuremoon areb, indob imbune waremoon areb, kirodmo keraneen. Kibi yeenbon baandaneena kwananeen. Kedi, kibi baandaneena, dukniwendan kuu ben dembe amonombaneena bobnindeban yeman keraniiwe, nub kangkon kwane ben amonombaneen kii. ⁵³Amborom kuu bobnaneen yeman kuu no amonombe bobnindeban yeman keraneene, kwane deendaneen yeman kuu no amonombe deendindeban yeman keraneen kowe. ⁵⁴Bobnaneen yeman kuu no amonombe bobnindeban yeman keraneene, kwane deendaneen yeman kuu no amonombe deendindeban yeman keraneen yaron arimbed, God Ye Weng aombed wongkoon kuu “Bobni kuu dowan, Godbed korem burudande doroon kii!” andoon kuu anam id keraneen.

⁵⁵“Bobnimbed nub yaa burudande doroon kuu dowan kii!”

Bobnimbed yewed kondi yaromkono kangkon dowan kii!”

⁵⁶Bobnimbed yewed kondi yaromkono kuu ambarakmi yaambad monoon. Kwane, ambarakmimbed burudande dori yaromkono kuu God ye amob domabangi kuyaambad monoon. ⁵⁷Godbed nub Yariman Yesu Keresu yaambad bobni yaa burudande doroon, nub dowad. Kowe, God yaa kube eso andem!

⁵⁸Kwana kowe, mimyob dowaken keendimain ye angkodmia, kangdommo doberembirime. Korondaiwe, komombad ben mangdobaan andid. Aron mimim korem Yariman ye deme yaa yiiib inamen kumundinmoyiib awinimamime. Amborom kuu yiiib yiiibkaad kui Yariman ye deme ambangkimaib kuu idiibban keru yemanban, idiib kerimaan kowe.

Kubiyiib Od Kondi Ye Kerekmen

16 ¹God ye nimakarub yi dowad kubiyiib od kondi ye kerekmen kuu Galasia aom anam andiwendan yaa nembed daandaan kwamune areb kamime. Yi yaa kwanandaan kuu kei. ²Arimingku korem ye aron ibduruk ari kuu yiiib mimim kuu od komoyiib awudirimaun kuu kuyaambad andokbe ben nongkobime. Kwananiib kuu ne mananiin kuu od benmene nongkobi ye kerekmeniib keraubban. ³Kwane wene ne mananiin kuu yiiibbed karub keyiib kee yimin kii ande kingkibko, yi dowad kaadkeri weng ye

kerekiib wongkako, yiibbed kubiyiib od kondi yeman yi dingki ari kowenib Yerusalem yaa ben yurime. ⁴Kwane, meendobaniine ne yoom wini kuu yimin keraneenbed kuu, ne yaa daboknaniwe wananuub.

Pool Ye Wini Dowad Korindan Yaa Kaamondoan

⁵Kwane, ne kuu Masedonia ambibkin aom wananiin kowe, kuyaomdin wenekori, yiiwiib yaa mananiin. ⁶Mok yiib yoom aron dukmen areb dobaraniin dee amaron ye wood ayoobmimiib kuu dobaraniin dee. Kwanako, yiib kunaya domonde wananiin yaa kuu yiiwiib awawime andid. ⁷Yiib yaa araben wedmende burudandi ye owod kuu ne dowakenban, Yariman ye dowaken keraneen kuu aron yenayiyib yiib yoom doberem ande meenaan. ⁸Kumban ne kuu Efesus aombed doriin. Kwane dobaraniine wene Pentikos yaron keranuun, ⁹amborom kuu idiib deme ambangki ye ambongko kuu ne yaa nandoon kowe. Kwane kuyaa kuu yemoon yenambed ne yaa manmo keruwen kowe.

¹⁰Kwane, Timoti kuu yiib yaa monoka, ongme angkodmene keenombirime, yiib yoom kowe ye kuu ma uniyiibbanbed doborok. Amborom kuu ye kuu Yariman ye deme ambangkan yareen, nembed ambangkain areb kwane.

¹¹Karub maa kanembed Timoti ye weng kuu ma wunekaraan andid. Yiib kuu kubimbed domonenibko yewenubmoyiib kwane yaro neyiib yaa ika monok. Ne kuu kuristen angkodmia yena yoom kere monok ande meedmiin.

¹²Kwane, nub angkodmi maa Apolos kuu, nembed naawonmo nangkane yedmenaan kuu angkodmia yiiwiib yaa miniwendan yoom winime andaan kumban dowakeniibban keroon. Kumban aroniib keraneen kuu wananeen.

¹³Ongme kerekime, anam andi yaa kangdommo dobirime, eeri ye nimakarub kerime, yiib niindem aom aromnime. ¹⁴Komo komo kamibka mimyob dowakenbed ambangkime.

¹⁵Yiibkaadkeriwen, yiib ambibkin Akaiya aom Stefanas yoom yambiwoom doriibdan yoom kuu yidin anam andiwen. Kwane, yi kuu yikareb Godbed karadmo kerundoondan awandi ye deme awini yaamo doriib. Angkodmia, nembed yiib yaa ke nangkande yedmandamaan kei. ¹⁶Yiibka kankubune kwamunedan yi dabderem yiri dobirime, kane kane Yesu ye demedan yaa daboknenib anammo ambangkimaibdan yi dabderem yiri kangkon kwane dobirime. ¹⁷Kwane, Stefanas yoom Footunatus yoom Akaikus yoom neyiib yaa miniwenkob kubaan, amborom kuu yiib kuu ne yoom dobirindo kumban yi kuu yiib yaambed miniwen kowe. ¹⁸Yi miniwen kumbed ne yaa kubi kawiwen, yiib yaa kangkon. Kwamunedan yi aningko kuu arimbed kankoonime.

Kubi Weng Yeenbon

¹⁹Esia ambibkin aom kambong kambong aom nedbe kurikuri kamaimabdanbed yiib yaa kubendi weng keendiib kii. Akwila yoom

Prisila yoombed kubendi weng yi mimyob yaambéd yíib yaa keendiib, Yariman yaningko yaambéd. Kwane yi ambiwoombéd nedbe kurikuri kamimaibdan kangkon kubendi weng keendiib. ²⁰Kuristen angkodmia korem keyaambéd kubendi weng yíib yaa keendiib kii. Yíib kuu marin marin karadmo kiwaanbed mandamuk konoon mandamuk konoon kame kubendime.

²¹Ne kerek wongkoonmanbedban, Pool nembéd kubi weng kee ne dingkimbed yíib yaa wongke keendaan.

²²Karub kanembéd Yariman yaa mimyob dowaken keendokban keroka ye ari butun kerok.

O Yariman, mene!

²³Yariman Yesu ye mimyob dowaken kabamoon kondoon kuu yíib yaa kerok. ²⁴Yesu Keresu yaningko yaambéd yíib korem yaa kuu ne mimyob kowaan. Anam kwanok.